

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 92. SZÁM

DEBRECEN, 1934 APRILIS 25., SZERDA

ÁRA: 10. FILLÉR.

A debreceni közvélemény Vásáry polgármester mellett

Báró Vay László főispán az elrendelt vizsgálatról: A város közönsége által remélt kedvező eredmény a bizalom megszilárdítására ad majd alkalmat

**Megkezdődött a vizsgálat, melyet Tatich Árkád államtitkár vezet
Két belügyminiszteri számtanácsos már Debrecenbe érkezett és hozzáfogtak
a város számvitelének felülvizsgálatához**

**Az ohati bérlők körlevélben tárják fel az ohati bérgazdaság egész történetét
A város nemhogy enyhén, sőt tulkeményen járt el velük szemben — Kimutatják,
nemhogy 350 ezer pengő kedvezményt kaptak volna a várostól, hanem a bérlet
folyamán a város szigorú magatartása folytán ötszázötvenezer pengő veszte-
séget szenvedtek — A város vezető tisztviselői teljesen szabályszerűen és a
város érdekei szemmeltartásával jártak el az ohati bérlet ügyeiben**

Az egész város lakosságát izgalomba hozták azok az intézkedések, melyeket a város pénzügyi adminisztrációjának és vagyonkezelésének felülvizsgálatára rendelt el a belügyminiszter. Mindenütt ez a szóbeszéd tárgya, mindenütt erről folyik a vita és a város ezekben a napokban egy megbolygatott méhkas-hoz hasonlít.

Debrecen az ország harmadik nagy városa, melynek minden eseményére, minden megmozdulására az egész ország felfigyel, amely sok tekintetben el is hagyja a harmadik város rangsorát és az élen jár kulturális és gazdasági vonatkozásokban, ez a város, melyet tekintélye, presztízse, történelmi múltja az egyetemes magyar élet fontos erőforrásává tett, ez a nagymultú város most az ország előtt, bár igazságtalan látszatra, de mégis botránnyá vált és hírnevét most a szenzációéhség rágódik.

Sajátságos fejlemények juttatták Debrecen városát és annak érdemes vezetőit ehhez a szerephez. Tisztes debreceni polgárok véleményét halljuk, hogy tulajdonképpen mivel szolgált rá Debrecen erre a bánásmódra? Hangoztatják, hogy más városokban tényleg voltak a komoly felelősségvonalat involváló események és mégsem tartották szükségesnek az illetékes körök olyan messzemenő intézkedéseket tenni, mint ez most Debrecennel kapcsolatban történt.

A belügyminiszter felügyeleti joga minden vitán felül áll, csak az a feltűnő, hogy Debrecen esetében a belügyminiszter nyomban a legmesszebbmenő lépéseket tartotta szükségesnek. Nyilván az a vádaskodási hadjárat adta meg czeke a súlyos intézkedésekre az impulzust, melyeket itt Debrecenben a sötétben bujkáló rágalmazók hónapokon át pergőtűszerűen indítottak a mai városházi rezsim ellen, mely pedig

beesületes szándékkal, tiszta kézzel, hallatlan energiával és töretlen készséggel munkálkodik a város fejlesztésén.

De az adott esetben is csak az eljövendő fejleményeket kell néznünk és itt mindjárt leszögezni egy két pontot. Debrecen eddig az egyenletes, békés közélet képét mutatta. A folyamatos fejlődést, a város lakosainak nyugodt, dolgozó együttélését, a békés atmoszférát jelentéktelen, muló incidensektől eltekintve misem zavarta. A város lakosai mindjában egymásra találtak. Most egyszerre az izgalom láza váltotta fel a nyugodt közéletet s féltő, hogy nagy viharok szele vetődött el. Aki ismeri a debreceni lelkiiséget, az ősi debreceni polgárság karakterét, tudja, hogy minden igazságtalanság nyomán olyan elementáris felháborodás törne fel, mely könnyen veszélyeztetné nemcsak a város nyugalmát, nemcsak a békés alkotó munkát, hanem azt az egységre törekvést is, melyet a nemzet hívatott vezérének szavára követ a lakosság túlnyomó nagy többsége.

Vásáry polgármester és a többi városi vezető tisztviselő beesületes ségéről és a vagyonkezelésben tiszta kezéről meg van győződve minden elfogulatlan debreceni ember. Névtelen feljelentők, vagy hamis név alatt fellebbezők beállíthatják például a Debrecenről távolálló körök előtt az ohati bérlet ügyét úgy, hogy károsodás érte a várost és részrehajlás vezette a város főtisztviselőit, azonban, akik ismerik ennek az ügynek minden részletét, tudják, hogy itt nem történt semmi olyasmi, ami a város károsodását vonná maga után. Egy tényező volt csak, ami úgy a városnak, mint a bérlőknek kárt okozott, ez pedig a gazdasági krízis. Az ohati ügy aktái arról tesznek tanubizonyságot, hogy a város legriporuzusabban bánt az ohati bérlőkkel, tehát itt semmiféle részre-

hajlás, vagy a város vagyonával való hűtlen sáfarkodás nem történhetett meg és nem is történt.

A debreceni közvéleményre mindenesetre megnyugtatólag hathat báró Vay László főispán nyilatkozata, aki kijelentése szerint nem engedti személyi hajzává fajulni az ügyet. Ezt követeli a józan debreceni közvélemény is, amely egy emberként áll Vásáry István polgármester mellett, mert meg van győződve egyéni intakságáról és arról, hogy a város vagyonának s ügykezelésének vezetésében mindenkor a tiszta kéz politikáját érvényesítette száz százalékgig. Emellett ötéves polgármesteri múltja, az alkotásoknak egész serege védi őt fontos pozíciójában, mert az ő szakavatottságára, munkabírására most van igazán nagy szüksége Debrecen városának.

Az sem mellőzhető szempont, hogy most folynak éppen az előkészületei a Debreceni Únnapi Hétnak. Évtizedek óta küzd Debrecen kereskedőtársadalma és iparossága ezért a nagy megmozdulásért, mely na-

gyobb forgalmat és jobb életlehetőségeket teremt a mai sanyaru időkben. Ezeket a nagyfontosságú előkészületeket zavarják meg most a városházi események. Éppen azért indokolt a vizsgálat sürgetése és gyors befejezése. Báró Vay főispán is mondja nyilatkozatában, hogy a város közönsége által remélt kedvező vizsgálati eredmény a bizalom megszilárdulására ad majd alkalmat. Mi is ezt hangoztatjuk és ha már szükségesnek látták az illetékes körök, hogy a sötétben vádaskodók aknamunkáját ilyen messzemenő vizsgálattal vezessék le, akkor tényleg fennáll a vizsgálat rapid lefolytatásának szükségessége, hogy a bizalom és összhang újra helyreálljon s átvegye helyét a debreceni városházán újra az alkotó munka. És aztán talán nem is lesz nehéz kideríteni azt is, hogy kik azok, akik a rágalmazásnak ezt a mérgezett légtérét termelték meg Debrecenben, mert enélkül a nyugalmat és a békét Debrecenben tartósan helyreállítani nem lehet.

Báró Vay László főispán nyilatkozata

Báró Vay László főispán a következő nyilatkozatot tette az ügyben:

— Az ismeretes, vizsgálatot elrendelő belügyminiszteri leirattal kapcsolatban, mint értesültem, sajnálatosan olyan tendenciozus beállítási híresztelések is indultak meg, amelyeknek szemmel látható célja az ügy komolyságához illő tárgyilagosság mellőzésével izgalmakat és ellentéteket szítani a város társadalmában.

— Ezekkel a beállításokkal szemben, amelyek személyi hajzára jelleget kívánják adni a Debrecen háztartásának érdekeit előmozdítani óhajtó miniszteri rendelkezésnek, a leghatározottabban meg kell állapítanom, hogy a leirat egészen természetesen nem eredménye semmiféle

sem személy ellen irányuló hajzának, sem jobb, sem baloldali politikai mesterkedéseknek. — hanem kizárólag a belügyminiszter ur ama közérdekű szándékának kifejezése, hogy az utóbbi hónapokban annyira elharapódzott vádaskodások légtérében tiszta helyzetet teremtsen s módot nyújtson az összes szelvény pertraktált városgazdálkodási kérdések megnyugtató tisztázására.

— Nem ezt a célt szolgálják azok, akik az ügyet mellékvágányokon pártpolitikai gyűlölködés és társadalmi viszálykodás felidézésére igyekeznek kihasználni. Debrecen városa presztízisének semmit sem árthat egy tárgyilagos miniszteri vizsgálat, ellenkezőleg annak a város kö-

zönsége által remélt kedvező eredménye csak a bizalom megszilárdulására ad majd alkalmat. Hogy ez a vizsgálat a teljes tárgyilagosságnak jegyében minden személyek ellen irányuló él nélkül, zaklatásmentesen és gyorsan fog lebonyolódni, erre garancia a kiküldött bizottság objektivitása és szakértelme, de a magam részéről is mindent el fogok követni, hogy a vizsgálat gyors ütemben folyjon és a leghatározottabban biztosítani kívánom a tárgyilagosságot minden illetéktelen információt,

vagy beavatkozás elhárításával, a tisztviselői kar tekintélyének és a közönség nyugalma érdekében célzatos támadásokkal szemben való megvédelmezésével.

— Aki a város közönségének igazi érdekeit tartja szem előtt, más álláspontot nem is foglalhat el, mert ha ezt eszeleksi, vállalnia kell az indokolatlan alaptalanul és rosszakarattal felidézett nyugtalanság s zűzhuzás minden kárának és veszedelmének ödlumát.

Tatich államtitkár és Janda miniszteri tanácsos vezeti a debreceni vizsgálatot

A belügyminisztériumban az érdekfőző hírlapíróknak a következőket jelentették ki:

— A debreceni vizsgálat vezetésével a belügyminiszter Tatich Árpád államtitkár és Janda Béla miniszteri tanácsost bízta meg. A debreceni városban már ma meg is kezdődött a vizsgálat. A belügyminisztérium

számvevőségi osztályának több tisztviselője vizsgálja át a számadásokat és amint a számvevőség emberei bizonyos anyagot összegyűjtöttek, Tatich államtitkár és Janda miniszteri tanácsos leutaznak Debrecenbe és személyesen fogják tovább vezetni a vizsgálatot.

Megkezdődött a felülvizsgálat

Dr. Hódy Sándor és Cserzy István számvevőségi tanácsosok Debrecenben már hozzákezdtek a vizsgálathoz.

A miniszteri bizottság tagjai közül már Debrecenben vannak dr. Hódy Sándor belügyminiszteri számvevőségi tanácsos és dr. Cserzy István belügyminiszteri számvevőségi tanácsos. Tegnap reggel megkezdődött a felülvizsgálat munkáját a számvevőségben. Sorra veszik a könyveket és az illetékes osztályvezető jelenlétében átvizsgálják mindent, hogy megállapítsák az ügyvitel helyességét.

Mind a két miniszteri tisztviselő kitűnő szakember, akik egyszerűen értik a maguk dolgát. Eppen ezért meg is van a remény arra, hogy teljesen tárgyilagosan megállapítsák a tiszt. való tényeket.

Sz. edára várjuk egyébként a földmivelésügyi miniszterium szakközvetőit, akik majd a bérleti szerződéseket vizsgálják át.

Az ohati bérlők elmondják a bérleti ügy minden részletét

A Vásáry Testvérek, kik az ohattelekházai háromezer holdas gazdaságot bérlik a városból, tegnap egy részletes ismertetést tettek közre, melyben ismertetik a bérlet egész történetét, a bérösszeg rendezésének előzményeit és fejleményeit és rámutatnak arra, hogy a város mindenkor részrehajlás nélkül, sőt teljes rigorozitással kezelte az ügyet és nem hogy százszázalékos kedvezményeket kaptak volna, hanem még több mint félmillió pengő kárt szenvedtek, amióta a bérletet bírlják.

Ezt az ismertetést körlevél formájában megküldik a felsőház, a képviselőház, a városi törvényhatóság minden tagjának. Lényegében az ismertetés a következőket tartalmazza:

»A mai újságokból értesültünk arról, hogy a m. kir. belügyminiszter úr az ohattelekházai haszonbérleti ügy rendezésére vonatkozólag 1933 július 26-án tartott városi közgyűlés egyhangú határozatot nem hagyta jóvá. A leiratban hivatkozás történik arra, hogy a közgyűlési határozatot Kovács József debreceni lakos fellebbezte meg.

A fellebbezés burkolt céljait már az is igazolja, hogy a fellebbező Kovács József kiléte mind a mai napig nem volt megállapítható, — nyilvánvaló tehát, hogy egy sötétben bujkáló alak bujlik meg megette.

A belügyminiszteri rendelet azon kitétele, hogy a Vásáry Andrásné és gyermekeinek adott kedvezmények értéke az eredeti haszonbérleti szerződés feltételeihez viszonyítva összesen mintegy 350.000.— pengőt tesz ki, a valóságban kitőlől sem felel meg, kötelességünknek érezzük, hogy egy percig se hagyjuk ezen állítást cáfolatlanul, nehogy Debrecen város közvéleménye ezen állítás hatása alatt álljon és így azt is kötelességünknek tartjuk, hogy az egész ohattelekházai haszonbérleti ügyről részletes közlést adjunk.

A BÉRLET KEZDETE

Ezen bérletet 1923. évben vettük ki és pedig búza-haszonbérleten. Búzában kellett tehát a haszonbérletet fizetni, tekintet nélkül arra, hogy mennyi a búza ára. Nem felel meg tehát a valóságnak az egyes újságokban megjelent azon tendenciózus és a valóságnak meg nem felelő állítás, hogy mi az 1924. évi szerződés szerint 28 pengős búzáron tartoztunk volna a haszonbérlet fizetési. Az 1923. évi nyilvános árverésen és pedig a nyilvános árverési feltételek alapján béreltük ki a birtokot búzárral fizetendő alapon s a szerződés ugyanezen az alapon készített el.

• Mielőtt további részletekbe bocsátkoznánk, előadjuk, hogy családunk évszázadok óta foglalkozik gazdálkodással és a városi bérletet megelőzőleg is 7500 hold bérletben és 140 hold saját birtokon gazdálkodtunk. Ingatlanaink, melyeknek értéke cca 200.000.— pengőt tett ki, teljesen tehermentes volt, cca 3000 holdhoz szükséges élő és az 1600 hold földhöz szükséges holt instrukcióval rendelkezünk, azonfelül készpénzvagyonunk cca 60.000.— pengőt tett. A család 5 tagjának élethivatása a gazdálkodás és közöttük két okleveles gazda van.

MI TÖRTÉNT A BÉRLETI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE UTÁN

Lássuk most már, mi történt ezután? A nyilvános árverés árverési hirdetményeinek feltételei szerint az előző bérlőtől semminemű takarmányt átvenni kötelesek nem voltunk sem mi, sem pedig az ugyanazon telekházai bérlet egy részét kibérlő más bérlők. Mielőtt Csanak Jenő előző bérlő a városi szerződése értelmében a takarmányok átvételére felszólította és be is perelte, hónapokon át támadásoknak voltunk kitéve egyik helyi lap által és azzal gyanúsítottak hogy a város nekünk

jogtalan előnyöket biztosított. A Debrecen sz. kir. város és Csanak Jenő közötti folyamatban lévő per miatt a város érdekében annak idején nem nyilatkozhattunk és a lapnak rágalmozó főszerkesztőjét pedig, amikor már az ügy olyan stádiumba jutott, hogy felelősségre vonhattuk volna, nem állt módunkban felelősségre vonni, mert szerkesztői asztala mellett elmeogyógyintézetbe került és meghalt.

Fentebb említettük, hogy sem mi, sem pedig a többi bérlők nem voltunk

kötelesek a takarmányokat átvenni. Csanak Jenő, a régi bérlő az előző hibás szerződés alapján csak oly késő időpontban lett volna köteles a bérletet nekünk átadni, hogy mi az ohattelekházai szikes földek megmunkálásához csakis elkésetten kezdehtünk volna hozzá. Közismert dolog viszont, hogy az ilyen szikes földek nagy részét már aratás után közvetlenül szántani kell és csak kétszeri szántásba lehet vetni, hogy termést is várhassunk.

Kiuzsorázott földet vettek át a bérlők

Az előző bérlő, Csanak Jenő szerződése feltételeit be nem tartva »furcsa gazdálkodást« folytatott különösen az utolsó években az ohattelekházai birtokon. Az utolsó évben pl. az összes használható szántóföldeket búzával és más kalászosokkal vetette be és ott az előző években is — mint a bérlet átvétele után tudtuk meg — olyan gazdálkodást folytatott, hogy egy és ugyanazt a földet 3-szor, 4-szer, sőt volt egy tábla, amelyet tízszer egymásután búzá-

val vetett be. Mielőtt a haszonbérletet elfoglaltuk, csupán azt állapítottuk meg, hogy az ugarföld nincs meghagyva, hogy minden föld kalászossal van bevetve, ami miatt máris kárigényt érvényesíthettünk volna Debrecen sz. kir. város ellen, haszonbérlet elődünk azonban csakis úgy volt hajlandó kellő időben megengedni a föld megmunkálását, ha mi az utolsó évi vetés és iga megmunkálás miatt kárigényünkről lemondunk.

Százötvenezer pengő kár

Az előző bérlő által üzött gazdálkodásnak azután az volt az eredménye, hogy a növényi és rovarkárttevők az 1924—25. évi termésünknek a 70 százalékát elpusztították és ezáltal nekünk az akkori búzáraikat figyelembevételével több, mint 150.000.— P kárunk volt, mely összeg kamataival együtt mai napig több mint 300.000 pengőt tesz ki. Hangsúlyoznunk kell, hogy mi ezen kártérítési igényünkről csakis a velünk szemben alkalmazott kényszer hatása alatt mondtunk le. Eppen ezért fenntartjuk azon jogunkat, hogy kártérítési igényünket felélesszük.

Ezen rajtunk kívül álló okból kifolyólag a városnál haszonbérlet-hátralékba kerültünk és kértük az 1924—25. évi bér méréséért. Ezen bér méréséért nemcsak mi, hanem nagyszámú ohattelekházai bérlő is kérte és megkapta, akiknél fenti méltánylandó okok fent nem forogtak. Debrecen sz. kir. város nekünk ez alkalommal 1/2 évi haszonbérlet-engedményt adott s a haszonbérlet-engedményt pedig a Bacher-féle, az államnak sok millióba kerülő búzaspekuláció miatt fennálló horribilis magas árakon készpénzre átszámítva, kamat felszámítása mellett osztotta szét a hátralévő gazdasági évekre.

A VÁROS MINDIG RIGORÓZUS MAGATARTÁST TANUSÍTOTT AZ OHATI BÉRLŐKKEL SZEMBEN

Nem elégedett meg tehát a város azal, hogy belekényszerítettünk kártérítési igényünkről való lemondásba, ha-

62 ezer pengő bolettaértéket kapott a város

Ez alkalommal a város ismét az eredeti szerződés feltételeitől eltérő igen nagy előnyt biztosított magának. A boletta a fentálló rendeletek értelmében részben bennünket, a haszonbérletet illette volna meg, mégis 1930-tól a mai napig 62.000 pengő értékű bolettát, tehát a teljes bolettaértéket voltunk kénytelenek a városnak megtéríteni, amely összeg visszatérítését szintén kérnünk kell annál is inkább, mert hiszen maga

a belügyminiszteri leirat is azt tartalmazza, hogy: »a gazdáknak nyújtott kormányrendelet kedvezményeinek oly természetűek ugyanis, hogy az azokról való előzetes lemondásnak joghatálya nincsen«.

Remélhetőleg a belügyminiszter úr nemcsak a jövőre, hanem a multira is érti ezen leiratát s így intézkedni fog, hogy a 62.000 P boletta értéke javunkra frassék!

Fusztuló állatállomány

A Debrecen sz. kir. városával kötött szerződés kötelezett bennünket arra, hogy 500 drb. számos jószágot tartunk a birtokon. Mi ezen kötelezettségünknek eleget is tettünk, ellenben a város nem gondoskodott arról, hogy ezen 500 számos jószág befogadásához szükséges épületek rendelkezésre álljanak.

Az összes istálló legfeljebb 300 drb. állat befogadására voltak alkalmasak. Ezen istállók háborús betonépítmények voltak és csak később jöttünk rá, hogy ezek állattenyésztésre egyáltalán nem alkalmasak. Nem tételezhetjük fel, hogy a város olyan istállót épített, amely tenyésztéshez alkalmas.

Jön! Egy asszony nem felejt... Jön!

...alkalmas, — viszont azt, hogy ott tenyésztésjóságok nem tarthatók nem tudhattuk.

Hosszas kutatás és vizsgálatok után jöttünk csak rá arra, hogy miért pusztulnak a jószágaink, de addig még az állatokat az állatok tartására alkalmassá átalakították, több, mint 200 drb borjunk és 40 drb csikónk pusztult el tődölőben, amelynek egyedüli oka az volt, hogy az épületek állattenyésztésre nem voltak alkalmasak.

Ugyanígy állottunk a sertésfiatalko-

kal. Midőn a nyilvános árverés idején a birtokot megtekintettük, nagy szárazság volt és ezért nem láthattuk azt, hogy a sertésfiatalkókkal hogy állunk. A következő évben azonban már láttuk, hogy esős időjárás esetén a talajvíz feljön El lehet képzelni, hogy e miatt milyen kár ért bennünket. Több mint 2000 drb malacunk pusztult el e miatt, a sertésenyésztésre alkalmatlan épületek miatt, annak dacára, hogy több mint 15.000 pengőt költöttünk oltóanyagra.

künk éppen ellenkezőleg anyagi károsodást jelentett.

Nem állja meg a helyét az sem, hogy az 1931. évi 2. közgyűlési határozat nekünk fuvarparitás kedvezményt biztosított, mert az eredeti szerződés feltételei szerint úgy, mint más bérloknél a város bűzában, illetve a búza budapesti paritások árát kérhette volna, azonban a város soha, egyetlen egy bérlokjével szemben nem alkalmazta a budapesti árat, hanem vagy bűzában fogadta el a hasznóbért, vagy pedig a bűzának debreceni paritások árában. Végeredményben, ha összeszámoljuk, az eredeti szerződéshez viszonyítva, a feltételek időközben miniszteri jóváhagyott megváltozásai nekünk egy nagyon lényegtelen engedményt nyújtottak. Ezzel szemben nekünk a fentiek szerint 555.000 pengő kárt jelentettek a város által reánk erőszakolt feltételváltoztatások és az ezzel kapcsolatban reánk erőszakolt újabb megterhelések.

Igy néz tehát ki az emlegetett 350.000 pengő, amelyet tisztán légből kapottunk kell minősítenünk.

igy megkap. Így pedig a hátralevő szerződéses években is ezen 100 százalékos hasznóbérvételekre számíthat. Példá erre, hogy úgy a ref. egyháznál, mint a Debrecen sz. kir. város újonnan árverésre került nagyobb birtokaiért a most érvényben lévő hasznóbérvételeknek legfeljebb 60 százalékát igérték be, sőt a birtokok jórészt még bérbe sem tudták adni.

Röviden összefoglalva ez a nekünk nyújtott kedvezmények története.

A leírat alkalmas lehet arra, hogy az ügyeket nem ismerő közönséget tévedésbe ejtse és a mi nevünket és tisztességünket állítsa pellengérré. Kapcsolatba hozva egy sikkasztóval, holott a többi bérlok is legalább annyi kedvezményt kaptak, mint mi, sőt továbbmenőleg a tornyostanyai bérloket a város nehéz gazdasági helyzetében fejedelmi ajándékokban részesítették.

AZ AKNAMUNKA

Hónapok óta folyik a városban az aknamunka. Fékezhetetlen politikai szenvedélyeket kielégíteni nem tudó egyének már hónapok óta gyártják a névtelen feljelentéseket, vagy ha néha névvel jelentkeznek is, akkor is a strohmannokat tolják eltérbe. Ezeket a névtelenül szereplő urakat nem nevezhetjük magyar embereknek, mert a magyar embernek nem tulajdonsága a bujkálás.

Taylor népszövetségi főbiztos jelentése Magyarország gazdasági helyzetéről

A gazdasági javulás jelei mutatkoznak.

Budapest, április 24. E. Tyler, a nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságának magyarországi megbízottja elkészítette az 1934. év első negyedéről szóló jelentését. A jelentés bevezetésében annak fontosabb megállapításait a következőkben foglalja össze:

1. Az 1933. július 1-ével kezdődő költségvetési év 9 hónapja vonatkozó ideiglenes adatok megerősítik a korábbi változásokat és arra mutatnak, hogy a végeredmény nem fog lényegesen eltérni az országgyűlés által elfogadott előirányzattól, eltekintve a bolettaalap előve nem látott gyökeresebb javulást.

2. A tényleges és elhalasztott költségvetési és költségvetésen kívüli kiadások összege a közigazgatásnál és az üzemeknél együttvéve valamivel kevesebb volt, mint az előző év megfelelő időszakában, a költségvetési bevételek 5 százalékkal magasabbak voltak és kevesebb kölcsönfelvétel történt.

3. Az 1934-35-re vonatkozó előirányzat az országgyűlés elé terjesztett és nem mutat nagy eltérést a jelenlegi helyzettől. A kiadások és bevételek valamivel alacsonyabbak, az előirányzott hiánya, a közigazgatásnál és üzemeknél együttvéve 66 millió pengő, a folyó évre előirányzott 66 millió pengővel szemben, 66

550 ezer pengős károsodás érte a bérloket önhibájukon kívül

Fentieket összegezve, a város miatt fizetett takarmány értéke 25.000 P, ezután fizetett kamatok 18.000 P, állatokban az épületek alkalmatlansága miatti kárunk 95.000 P.

A város által korábbi bérlovel szemben tört gazdasági károsodás, főképpen pedig az egész területnek búzával való bevétele folytán növényi és rovarkártevők által okozott kár értéke mai napig terjedő kamataival több mint 300.000 P.

A városnak az eredeti szerződés feltételeitől eltérő bolettáért kifizettünk 62.000 P-t.

Ezen bolettánk kamatai cca 10.000 P. Midőn az OFB igénybevett az általunk bérelt területből 550 hold prima minőségű földet, amelynek jóminőségét az bizonyítja legjobban, hogy ezen földért Debrecen sz. kir. városa 1100 pengőt kapott holdanként, mivel nekünk ezen prima szántófölddel szemben 1100 hold szikes legelő és 1000 hold rosszminőségű szikes szántóföld és cca 900 hold jóminőségű föld maradt, természetesen jogunkban volt a hasznóbér arányosítását követelni s mielőbb közzétételünket bírót úton érvényesítettük volna, megkíséreltük a várossal a bér meggyezését. Mielőtt a város vezetősége velünk egyezkedett volna, az OFB bíróság mellé a debreceni táblához szakértőként kirendelt mezőgazdasági szakértői bizottság véleményét kérte ki. Ezen bizottság véleménye az volt, hogy a birtokunkban maradt föld hasznóbére 115 kg-ra szállítandó le, mivel a legjobb minőségű szántóföldet tőlünk elvették s nekünk túlnyomórészt szikes legelő és szikes szántóföld maradt. Ezen tárgyalásoknál is természetesen a város volt az erősebb tárgyaló fél, mivel mi már raitunk kívül álló okokból tönkrementünk. A város érvényesítette is az anyagilag erősebb fél akaratát és ezen 115 kg-os hasznóbérel szemben 125 kg-os hasznóbér elfogadását kényszerítette ránk. Ezen évi 10 kg. differencia 10 év alatt 30 vagon búza, ami átlagáron 15 P-vel számítva cca 45.000 P.

Összesen 555.000 P károsodás ért bennünket rajtuk kívül álló okokból s ez teljes anyagi tönkremenetelünket eredményezte.

Lássuk most már azt, hogy ennek elterében milyen kedvezményeket kaptunk a várostól.

1. Elengedték az 1/2 évi hasznóbért.

2. Ránk kényszerítették, hogy 28 penoős egységáron fizessük az eredeti bérleti szerződés feltételei szerint természetben beszolgáltatandó búzát.

3. Az OFB által történt igénybevételek alkalmával megállapított hasznóbérará-

nyosításnál nekünk semmiféle kedvezményt nem adtak, sőt, mint fentebb kifejtettük, nekünk ez cca 45.000 P károsodást jelentett s ezért neveltségnek tartjuk a miniszteri rendeletnek azon passzusát, mely szerint ezt az arányosítást úgy igyekeztek feltüntetni, mintha ez által nekünk a város engedményt tett volna, mert hiszen ez ne-

Nagyobb kedvezményben részesültek a város többi bérloei

Lássuk már most, hogy ezen idő alatt milyen kedvezményben részesültek Debrecen város többi bérloei.

A belsőohati bérlok ugyanezen elbírálás alá kerültek, mint mi. Tőlük szintén igénybevettek 500 holdat és az arányosítás azt ugyancsak megtörtént a táblai szakértői bizottság véleménye alapján.

A város többi hasznóbérloei nagyrészt azoknak bérleti szerződése nem búzában, hanem készpénzben volt megállapítva, a város által átváltoztatta búza katasztrófális árzuhanásával megindokoltan a készpénzt természetbeni búzaszolgáltatásra, holott eredeti szerződésük szerint továbbra is készpénzben kellett volna fizetniök, azon nagybérlok részére pedig, akiknek búzában kellett a hasznóbért szolgáltatni, a romlott gazdasági viszonyok folytán a természetben kikötött hasznóbérszolgáltatások mennyiségét is mérsékelte a város, mi azonban és belsőohati bérlok itt is kivétel voltunk: nekünk nem mérsékelte a város a buzahasznóbért.

Rá kell mutatnunk még arra, hogy különösen a tornyostanyai városi bérlokkal szemben mi horribilis kedvezményt engedélyezett a város. Ezen bérloknak a város részben a fennálló hát-

ralékok elengedése, részben pedig a már amúgy is mérsékelt hasznóbérleti összegnek a hátralevő években 50 százalékra való mérséklése útján oly nagymérvű engedményt tett, hogy ez az engedmény a birtok 3 évi teljes hasznóbérvégének felel meg.

A GAZDASÁGI LEHETETLENU. LÉS MÉG NAGYOBB MÉRVŰ ENGEDMÉNYEKET IS INDO-KOLTTÁ TETT VOLNA

Nem tartanánk szegényelnyalónak azt sem, ha Debrecen város tényleg nagybérvű engedményeket tett volna nekünk, mert hiszen mindezt indokoltá tette volna az előállott gazdasági lehetetlenülés. Köztudomású dolog, hogy a vallásalapítványi birtokok bérloei, mint más városok bérloei nagyarányú engedményeket kaptak. Hiszen, ha másból nem, a belügyminisztérium kezelése alatt álló keletibai gazdaság eredményéből tudni kell, hogy a mezőgazdaság nem önhibájukból, hanem a világ-gazdasági krízis folytán jutottak ebbe a helyzetbe. Hiszen a keletibai belügyminisztériumi gazdaság is sok milliót veszített, pedig ez a gazdaság hasznóbért sem fizetett.

Sokkal rosszabbul járt volna a város, ha bérloit elárvereztette volna

Köztudomású, hogy a városi bérloknak túlnyomó része anyagilag teljesen tönkrement s ha ezen bérloket a város

elárvereztette volna, a birtokaiért már évek óta legfeljebb csak 60 százalékát kapná annak a hasznóbérnek, amelyet

Vígyszínház

Előadások: 5, 7 és 9 órákor. Az első előadás mérsékelt helyárak.

Sikerült egy napra pro'ongálnunk ez év legszenzációsabb filmjét. Tehát ma végérvényesen utóljára kerül bemutatásra az

Eszkimó

Jön! Egy asszony nem felejt... Jön!

MARGARET SULLAVAN.

millió pengő deficit az összkidások 5.7 százaléka.

4. Az 1934-35-re előirányzott 66 millió pengős összhányból 60 pengő esik az állami üzemekre. Az utóbbiaknak egészségesebb pénzügyi alapokra való helyezése irányban hasznosítás történt.

5. Itt-ott a gazdasági javulás jelei mutatkoznak, de nehéz megmondani, hogy azok milyen mértékben vezethetők vissza a tavalyi rendkívül jó termésre, milyen mértékben mutatnak gyökeresebb javulást.

6. A közterhek, beleértve az önkormányzatok terheit, még mindig túlságosan súlyosak az országra és az ipari és mezőgazdasági áruk között fennálló diszparitás még mindig egyik okozója a pangásnak.

7. A külkereskedelem egyenlege tovább javult, azonban a magyar külkereskedelem nagy része nem hoz külföldi fizetési eszközt a Nemzeti Banknak.

8. Április 1-től kezdődőleg a brit és amerikai rövidlejáratú hitelezőkkel egy évre új hitelrögzítő megállapodás kötött a kamatláb némi leszállításával és bizonyos csökkenésekkel a tökevvisszatérítés terén.

9. Magyarország, Olaszország és Ausztria között tárgyalások folynak, amelyekből jelentékeny külkereskedelmi előnyök remélnek. Németországgal új kereskedelmi szerződés kötött, amelyből a két ország közötti forgalom felendítését várják.

10. Köszönetet mond Henry J. Bruce urnak, a Nemzeti Bank tanácsadójának azokért az adatokért, amelyeknek a jelentéssel a Nemzeti Bank helyzetével, a valutaellenőrzéssel, valamint a clearing egyezményvel foglalkozó részei alapszámak. A jelentés a folyó költségvetési év első 9 hónapjának eredményét ismerteti. A tényleges és elhalasztott kiadások 9.5 millióval alacsonyabbak voltak, mint az előző év megfelelő időszakában. Az összehasonlítás azonban a folyó évre vonatkozólag előnyösebb, mint ahogy azt a végösszeg mutatja. Az üzemek veszteségei az előző évvel szemben nagyobb mérvben fedeztettek akkor, amikor felmerültek és az év vége felé enél fogva a veszteség kisebb részét kell majd fedezni. A bolettalap hiányát azonban valószínűleg hozzá kell még adni a fenti tételekhez.

EGY ALLITÓLAGOS NEMET ERÉDES TITOKZATOS ÉRTÉKPAPIRVÁSÁRLÁSAI A KÜLFÖLDI TŐZSDÉKEN

Berlin, április 24. A nemzetközi tőzsdeplacokon az utóbbi napokban feltűnt egy Norris nevű ezredes, aki állítólag jelentős összegeket német értékpapírokat vásárolt. Minthogy ezek az értékpapírvásárlások magas árfolyamon történnek, sok fejtörést okoz nemcsak külföldön, hanem Németországban is, hogy mi rejlik az értékpapírvásárlások mögött s nagy érdeklődéssel várják azt a pillanatot, amikor ez a rejtély megoldódik.

A MAGYAR-CSEH KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK

Budapest, április 24. Friedmann folytatta Nickl követel, a magyar külügyminisztérium gazdaságpolitikai osztályának vezetőjével előzetes megbeszéléseit Magyarország és Csehszlovákia kereskedelempolitikai viszonyának rendezéséről. Megbeszéléseknek eredményéről jelentést tesz kormányának és ennek útmutatásaihoz képest fog a két kormány delegációi között lefolytatandó tárgyalások felvételéről rövidesen javaslatot tenni.

Férfi öltöny tisztítása és vasalása **P3-**

WE 1 SZ helmetestő ARANY JANOS UCCA 20.

A képviselőház megkezdte a költségvetés tárgyalását

Budapest, április 24. A képviselőház tegnap 8 óras ülésben megkezdte az 1934-35. évi állami költségvetés tárgyalását.

Temesváry Imre, a költségvetés főelőadója ismertette az állami költségvetés előirányzatát. Rámutatott arra, hogy világszerte bizakodóbb már a hangulat, ami arra vezethető vissza, hogy a világ minden részében kedvezőbb gazdasági jelenségek tapasztalhatók. Itthon is határozottan megállapíthatók a javulás jelei. Természetesen nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy az elmúlt évben mezőgazdaságunknak rekordtermése volt. Az előadó ezután részletesen ismertette a költségvetés adatait.

Az általános vita első szónoka Ernszt Sándor volt. Örömmel állapította meg, hogy a költségvetési előirányzat őszinte, semmit sem titkol el s örömmel állapítja meg, hogy a kormány iparkodik eltüntetni a hiányt. Szerinte az állam természetesen is fizethetné az állami alkalmazottakat és a nyugdíjasok bizonyos kategóriáit.

Kenéz Béla szerint ijesztően nagyok az adóterhek s fokozatos mértékben fontos tehát a takarékoság. Nincs más kivezető út, mint az elkerülhetetlen terhek arányosabb felosztása s a magángazdaság erősítésével a nemzeti jövedelem fokozása. Az egyke elleni küzdelemben rendszeres átfogó munkára van szükség. Megemlékezett ezután azokról a külföldi politikai és társadalmi előkelőségekről, akik az utóbbi évek során a magyar revízió mellett törektek lándzsát. Ébren kell tartanunk itthon és a külföldön azt a szellemet, amely azt mondja, hogy csak a revízió az egyetlen eszköz a mai politikai és gazdasági nyomornak a megszüntetésére.

Eckhardt Tibornak az a véleménye, hogy a Kenéz Béla által felhozott kérdésekben nincs különbség magyar és magyar között s éppen magáévá teszi fejtegetéseit, a magyar népesedés kedvező fejlődése érdekében népies politikát követel. Ugy látja, hogy a költségvetésben nincs semmiféle koncepció abban a tekintetben, hogy a jelenlegi pénzügyi és gazdasági rendszer megváltozzék. A magyar ipar nyersanyagbehozatalának terheit legnagyobb részben a mezőgazdaság viseli.

Eckhardt beszéde további során a bankok összevonását sürgette. A kartekekkel szemben erőleyesbb intézkedéseket kér. Az általános választójog hibáinak kiküszöbölése céljából ki kellene szűkíteni a kormányzói jogkört. A szónok végül kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor a mostani kormány, vagy bármelyik más kormány a választójog becsületes megvalósításával jön a Ház elé, akkor ő barátival együtt az ellenzéki padokból a

legmesszebbmenően támogatja ezt a kormányt.

Marton Béla örömmel üdvözlöi a költségvetést, mert ez a terhek újabb lefaragását jelenti. A kormány a költségvetésben nemcsak takarékoskodik, de nem feledkezik meg az építési munkájáról sem. A továbbiak során kitért az állami élet minden jelenségére és méltatta azokat az eredményeket, amelyeket a kormány az általános helyzet javítása terén eddig elért. A költségvetést elfogadja.

Peyer Károly beszéde elején megállapította, hogy a szociáldemokrata párt állásponjtja a revízió tekintetében nem új.

Meesér András azt hangoztatta beszéde elején, hogy minden reform csak az ősi magyar hagyományokban gyökerezhetik. Az önző kapitalista világnézet helyébe a szolidarizmus gondolatvilágát kell állítanunk.

Az egész bukaresti helyőrség előtt fokozzák le a katonai összeesküvés elíteltjeit

Bukarest, április 24. A király elleni összeesküvés iratait a benyújtott fellebbezésekkel együtt a hadbírósg áttette a revíziós bizottsághoz, amely még e héten dönt a fellebbezések ügyében. Azokat a katonai személyeket, akiknek ítéletét nem változtatják meg, vasárnap fokozzák le a bukaresti Malnaison laktanya udvarán, az egész helyőrség tisztikara és legénysége előtt. Az összeesküvés ügyében a katonai hatóságok egyébként tovább folytatják a vizsgálatot.

ÖSSZEESKÜVŐ TÁRSAI MEG AKARTÁK VERNI PRECUP ALEZREDEST.

Bukarest, április 24. Precup Viktor alezredes és társai a hadbírósg ítélete ellen fellebbeztek. Tegnap mind a

PALLAVICINI MENTELMI JOGÁNAK FELFÜGGESZTÉSÉT JAVASOLJA A BIZOTTSÁG

Budapest, április 24. A képviselőház mentelmi bizottsága Hajós Kálmán elnöklésével ülést tartott. Az előadó Váry Albert volt. A bizottság főbb mentelmi ügyet tárgyal. Ezek között legérdekesebb volt Pallavicini György örgróf ügye. Pallavicini ellen felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás és becsületsértés miatt indult eljárás. Az ügyesség szerint a legitímista néppárt április 10-iki vacsoráján követte el a rágalmazást és becsületsértést a honvédség vezérkari tisztjei ellen.

Meg kell védenünk a becsületes szellemi és fizikai munka szentségét. A világ munkásságáért nem kívánunk harcolni, a mi feladatunk csak a magyar munkásságának érdekeinek a megvédése. Mindenki kapja meg a munkájáért a méltányos ellenértéket. Az irányított termelés és értékesítés szolgálja a termelő érdekét. Meg kell kezdeni mielőbb a telepítést és rendeznünk a földreform függő kérdéseit. A mezőgazdasági háziipar bevezetését kérte. Biztosítanunk kell a mezőgazdasági munkásságot öregség esetére. A költségvetést elfogadja.

A jobboldalon és a közepén Meesér beszédét általános tapssal fogadták és elharmozták jókívánásokkal.

Báró Kray István hangoztatta, hogy a tárgyalások bírálata nem vonja kétségbe a miniszterelnök őszinte törekvését. Gömbös Gyulának sikerült volna a nemzeti egység megteremtése, ha más álláspontra helyezkedik a királykérdésben. A kormány restaurációját tegye ugyanugy hivatalos programjává, mint a békerelviziót tette.

Tizenhárom összeesküvőt, akik Károly királyt trónjától akarták megfosztani, átszállították a jilvai katonai fogházba. Állítólag a polgári elítéltek hevesen kifakadtak Precup ellen. Sőt a csendőrség fogházában meg is akarták verni, mert félrevezette őket. Ezért szükségessé vált, hogy az elítélteket külön-külön zárkában helyezték el.

TZANU ÖRMESTERBŐL HADNAGY LETT.

Bukarest, április 24. Az összeesküvés felfedezőjét Tzanu örmestert hadnaggyá való előléptésre terjesztették elő. A kinevezési kéziratot a király tegnap aláírta és így Tzanu a 83. kolozsvári gyalogezred hadnagya lett. A másik két örmester pénzjutalmat kapott.

A bizottság meghallgatta Pallavicini György örgróft, majd a többség a mentelmi jog felfüggesztését javasolta. Magyar Pál és társai a felfüggesztés ellen kisebbségi véleményt jelentettek be.

Mivel a képviselőház délután megkezdte a költségvetési vitát, amelyet félbeszakítani nem lehet, Pallavicini György örgróf ügyében és a többi ügyben a képviselőház plénuma csak a költségvetés letárgyalása után határozhat.

TÖMEGESEN TÉRNEK VISSZA AZ EGYHÁZHOZ AUSZTRIÁBAN

Az osztrák hivatalos körök megállapítása szerint a februári zendülés legyőzése óta egész Ausztria területén nagy visszatérés tapasztalható az egyházhoz. A szocialista uralom alatt ugyanis az osztrák állam területén tízezerrel lettek az emberek felekezelnélküliekké és most február óta egyedül Bécsben 25.000 férfi és nő lépett vissza a katolikus és több mint 10.000 az evangélikus egyházba. A marxista világnézet összeomlása óta a hivatalos körök megállapítása szerint ezek az ezrek ismét belső szellemi és erkölcsi támaszt keresnek és ezt az egyházban találják meg.

z Üvegezést, ablakok giettelését felölősséggel, heti 1 pengő részletfizetéssel. Tóth Gyula üvegező vállalat, Bocskai tér 2. szám. (DMKE mellett). Telefon: 32-87. szám.

Uránia.

Ma szerdán Ma szerdán

A magyar világsiker: **„Pardon févedtem“.**

Főszerepben: **Gál Franciska**
Paul Hörbiger
Szóke Szakáll.

A mai modern házasságok tükré: **Mellékucca**
(Tiltott szerelem)

Főszerepben: **Irene Dunne.**
John Boles.

MINDKÉT FILM EGY ELŐADÁSBAN!
A filmek kezdődnek: 5, 7, 8 és 9 órakor.
Az 5 órai előadás mérsékelt helyárrakkal.

Jön! Egy asszony nem felejt.. Jön!

JOHN BOLES.

A Homérosz kórus Debrecenbe jön

A hangversenyszézon végén újabb nagy zenei esemény készül Debrecenben. Néhai Szabados Ferenc, a vakok nagy jótévőjének emlékére az európai híri Homérosz női és vegyes kar 1934 május 3-án, esütörtökön este fél 9 órakor az Arany Bika hangversenytermében magasszínvonalu cappella hangversenyt tart. Az énekkar 1928. év véoén alakult dr Tóth gyógy pedagógiai tanárképző igazgató neemes és megértő támogatása és Schitzl Gusztáv, a vakok intézetének igazgatója és a kórus megteremtőjének, az országos nevü kiváló karmester és zenetanár buzzó és fáradhatatlan agitálása mellett. A kórus azóta nemcsak országos, de európai viszonylatban is elsőrendü nevet szerzett magának azzal a minden tekintetben magas színvonalu művészi munkával, mely ma már általánosan elismert. Az emlékünnepe és hangverseny védnöke a minden neemes szép iránt mindig meleg rokonszenvet tanúsító dr Vársáry István polgármester és sipeki Balas Béla, a Vkokat Gyámoltó Intézet elnöke. Belépődíj nincs.

Hírek a májusi debreceni légipostajáratról

A második országos bélyegkiállítás ideje alatt május 9-én a reggeli órákban fog egy repülőgép indulni Debrecenbe. Érkezése után két óra múlva a gép az itt feladott postával visszaindul Budapestre. Ugy a Budapest-Debrecen, mint a Debrecen-Budapest út külön-külön fog egy-egy alkalmi bélyegzöt kapni.

A repülő-utra csak levelezőlapot lehet feladni és a Jubilehe bélyegyet lehet használni. Más bélyegyet a posta nem fogad el. Debrecen és Budapest alkalmi érkezési bélyegzöt kap s ha a levelezőlap nem megy légi uton tovább, úgy még egy ragjegy megsemmisítő bélyegzöt is hasznát a két város.

A Jubilehe bélyeggel az egész országban lehet bérmentesíteni, sőt — mivel a bélyeg megjelenése a berni világposta szövetségnek is be lett jelentve — ily bélyeggel a külföldre szóló levelet is fel lehet portózni.

A bélyeg nagysága 58/70 mm. A díszes kerthen levő Liszt bélyeg körül van perforálva.

A bélyeg egységára 90 fillér. Tekintve azt, hogy ez alkalmi bélyeg iránt külföld erősen érdeklődik s mert az egész orszá filatelistái sietnek igényeiket kielégíteni, nagyon helyesen teszik a debreceni bélyeggyűjtök, ha szükségletüket mielőbb bejelentik és gyűjteményük részére a már is korlátolt számban előjegyezhető szép és értékes bélyegyet beszerzik.

Igénylőseket elfogad Schlachta Sándor (Városháza, Tóth Gyula-féle vaskereskedés), Nagy Árpád (Kálvin tér 5. sz. alatti cipészület) és Tiszovszky Dezső m. kir. főtiszt (Teleki uca 79. Mertékhitelesítő Hivatal). Jelentkezés legkésőbb május hó 1-én.

Sebestyén Lajos műépítész saját költségén rendbehozatja a fedett uszoda hibáit

A rendbehozás költségeinek megtérítését semmiképpen nem kívánja a város tól.

Sebestyén Lajos műépítész, a Tóth és Sebestyén cég főnöke, tegnap megjelent a városi fedett uszoda ügyében és fontos bejelentést tett Miszli Károly főügyésznél, melyről jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv a következőket tartalmazza:

Sebestyén Rt. teljhatalmu meghatalmazottja kijelenti, hogy a fedett uszodánál tapasztalt és általa bejelentett hibák, illetve hiányok meggyőződése és az eddigi vizsgálat adatai szerint nem amiatt állottak elő, hogy a vállalkozó Rt. a szerződésbe előírt kötelezettségeit bármilyen mértékben is nem teljesítette volna pontosan. Ennek dacára kötelezőleg kijelenti, hogy az összes fellemerült hiányokat és hibákat a középítési felügyelőbizottság által megállapított mérvben és módon saját költségén a legsürgősebben rendbehozta. Ezek a költségek a ő számítása szerint igen lényeges összeget tesznek ki, ennek a megtérítését azonban Debrecen sz. kir.

város közönségétől semmiféle esetben sem kívánja, követeli azonban, hogy annak megállapítása, hogy az általa bejelentett hiányok minek következtében állottak elő, feltétlenül eszközöltessék a lehető legszélesebb mértékben s ha ez a vizsgálat azt állapítaná meg, hogy az Rt. a szerződésben előírt kötelezettségeknek minden tekintetben eleget tett, ez a körülmény a közvélemény számára megfelelő módon s formában tudtul adassék. A középítési felügyelőbizottság által kívánt helyrehozási munkálat nem lehet több, mint amit a vállalkozói szerződés mellékletét képező költségvetés tartalmaz.

Igy közmegnyugvásra elintéződött a fedett uszoda ügye. Sebestyén Lajos magatartása valóban dicséretre méltó és bizonyítja cégének megbízhatóságát melynek folytatásá még előre nem látott okok miatt bekövetkező hibákért is helyt áll.

Debreceni tolvajszövetkezet a törvényszék előtt

Lekvártól a vadászfegyverig mindent elloptak, ami a kezükügyébe került. — A tolvajszövetkezet vezetőjét egy évi börtönrre ítélték.

A debreceni törvényszéken kedden nagyszabásu lopási bünpert tárgyalta Trássy András törvényszéki bíró vezetésével dr Tóth Kálmán tanácselnök büntetőtanácsa. A bünpörnek eredetileg 17 vádlottja volt, de ezek közül csak 13 jelent meg a keddi fő tárgyaláson. Az elsőrendü vádlott Óri János 20 éves debreceni napszámos volt, aki Király Sándorral és Molnár Sándorral valóságos tolvajszövetkezetet alakított. Óri Jánosék „kirándulásaiban” résztvevő néha Csorbák József, Nótárius László, Salánci Gábor és Csubák József. A lopott holmik egy részét a tettesek a vádirat szerint Nagy Gyula vendéglősnek, Préz Benőnek, Békési Lajosnénak, Szemere Mihálynak, Csapó Miklósnak és Kupferstein Sámuelnek adták el, akik ellen orgazdaság miatt emelt vádat a királyi ügyészség. Óri János és társai 1933 decemberétől 1934 februárjáig Debrecenben minden alkalmat felhasználhattak a lopásra. Az Árpád téren, Hatvan, Csapó és Deák Ferenc ucaán számos lopást követtek el. Loptak zsirt, lekvárt, meszet, vadászfegyvert, ruhaneműt, vásznat, edényt, szeszt, cukrot, élelmiszert. Egy lopott vadászfegyvert Csapó Miklós timársegéd vásárolt meg, aki mindjárt ki is ment a Nagyerdőre vadászni. A rendőr azonban leigazoltatta s ekkor kiderült, hogy lopott fegyverrel akart vadászni. Óri János és társai egyéblént ez év februárjában kerültek a rendőrség kezébe, amikor is a tolvajszövetkezet vezetői általában beismerő vallomást tettek.

A keddi tárgyaláson a vádat dr Bényey Zoltán ügyész képviselte, míg a vádlottakat dr Szőke István, dr Asztalos István, dr Weisberger László és dr Révész Géza ügyvédek védtek.

A vádlottak közül a tolvajszövetkezet vezetői általában beismerő vallomást tettek. Az orgazdasággal gyanúsított vádlottak azzal védekeztek, hogy ők jóhiszeműen jártak el, mert nem tudták, hogy a felkínált holmik lopásból származnak.

A bizonyítási eljárás délben egy órákor ért véget. Ekkor került sor a perbeszédre, majd másfél órai tanácskozás után Trássy András tárgyalásvezető törvényszéki bíró délután negyed 4 órakor hirdette ki az ítéletet. Eszerint Óri Jánost 14 rendbeli lopásért egy évi, Király Sándort 9 rendbeli lopásért, 1 rendbeli orgazdaságért és zsarolásért 10 hónapi, Molnár Sándort pedig 8 rendbeli lopásért 8 hónapi börtönrre ítélté. Nagy Gyulát egyrendbeli orgazdaságért 50 pengőre, Kupferstein Sámuel egyrendbeli kihágásért 20 pengőre, Préz Benő kétrendbeli kihágásért 50 pengőre, Szemere Mihályt egyrendbeli kihágásért 20 pengőre, Salánci Gábort 3 rendbeli lopásért 21 napra, Csapó Miklóst egyrendbeli orgazdaságért 50 pengőre, Csubák Józsefet egyrendbeli lopásért 8 napi fogházra, Csorbák Józsefet 4 rendbeli lopásért 14 napi fogházra, Nótárius Lászlót pedig 4 rendbeli lopásért egy hónapi fogházra ítélté a törvényszék. A törvényszék

enyhítő körülménynek vette, hogy az elsőrendü vádlottak vallomásuk szerint azért loptak, hogy fenntartsák magukat.

A törvényszék ítélete jogerős.

Kárpáthy Kamilló honvédségi főparancsnokot meghívták a Debreceni Hétre

Kárpáthy Kamilló honvédségi főparancsnok Debrecenben tartózkodik. Ezt az alkalmat felhasználta báró Vay László főispán és dr Vársáry István polgármester, akik tegnap együttesen felkeresték a főparancsnokot és meghívták a Debreceni Hétre. A főparancsnok kilátásba helyezte eljöveteletét.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: Csak felnőtteknek. „Fehér rabszolgánok”. Dráma a leánykereskedelem üzérkedéséből. Dita Parlo, Harry Franck főszereplésével. Megelőzi: „Pingvinek szigete”. Előadások: 7 és 9 órakor.

MA UTÁZIK EL BALÁS KÁROLY ÜZLETIGAZGATÓ ÉS MA ÉRKEZIK AZ ÚJ ÜZLETIGAZGATÓ.

A debreceni MÁV üzletigazgatóság vezetőjét Balás Károly kormányfőtanácsost szerdán délben tízenkét órákor bucsuztatják a pályaudvarnál a debreceni vasútasok. A búcsúzáshoz kivonul a vasúti tisztviselők kara és sorba áll a személyzet, hogy búcsút mondjon a „vezér”-nek, aki hosszú éveken át irányította munkájukat. A magasabb rangu tisztviselők nagy csoportja elkíséri Ceglédig a távozó Balás Károlyt. Cegléden átszállanak az ellenvonatra, amelyen az új üzletigazgató Ujhelyi Sándor rohog be Debrecenbe. A ceglédi pályaudvaron üdvözik a tisztviselők Ujhelyi Sándort, akit a debreceni pályaudvaron is ünnepséggel fogadnak.

SZARADLABRA HELYEZTÉK REICHMANN IGNÁC BORNAGYKERESKEDŐT

Hírt adunk arról, hogy a debreceni törvényszék, mint jövedéki kihágási bíróság április elején előzetes letartóztatásba helyezte Reichmann Ignác debreceni bornagykereskedőt, aki ellen borfogyasztási adóellikolás miatt indítottak eljárást. Reichmann előzetes letartóztatását úgy a törvényszék, mint a tábla vádtanácsa fenntartotta. A nyomozás adatai szerint Reichmann állítólag ötezer pengővel károsította meg a kincstárt, miután Földesen több hektoliter bort vont el az adózás alól.

A perrendtartás értelmében, ha a pénzügyigazgatóság 15 nap alatt nem tesz újabb indítványt a jövedéki kihágással gyanúsított egyén további fogvatartására, akkor az illetőt szabadlábra kell helyezni. Ez az indítvány keddig nem érkezett meg a törvényszékre s így Reichmann Ignác előzetes letartóztatását megszüntették, de az eljárás azért tovább folyik ellene.

Jön! Egy asszony nem felejt.. Jön!

Az Urániában.

HETI MŰSOR

Április 25. szerda este 8 órakor:
Helyet az ifjuságnak. (B 29. bérlet.)

Április 26. esütörtök este 8 órakor:
Helyet az ifjuságnak.

Április 27. péntek este 8 órakor:
Helyet az ifjuságnak. (C 29. bérlet.)

Jávor Pali

a legfessőbb huszár és a legszimpatikusabb kalandor szerepét játssza ma, szerdán és holnap, esütörtökön délután zóna helyárrakkal az

Emmy

(ma) és az

Arany ifju

(holnap) előadásán!

Mindkét előadásra a zenekart is kiadjuk!

Az egész város csak egyről beszél — Jávor Pali — kívül — arról a példátlan sikerről, amely ma és minden este színiere kerül a színházban és ez a

Helyet az ifjuságnak.

3 órás kacagás! Jókedy! Öröm és boldogság ez a darab!

JÖN!

JÖN!

Mosoly országa

Szórád Ferivel

Válasszon a közönség! Akarja, hogy Jávor Pali még 3 estén vendégszerepeljen az Amikor a kislányból nagy lány lesz, Méltóságos asszony trafikja és a Pénz nem minden főszerepében?

Az Anyák Iskolája első napja

Tegnap délután fél 6 órai kezdettel tartotta meg a MANSZ az Anyák Iskolája első összejövetelét a régi Dóczy-nagyeremben, melyet az érdeklődő közönség színültig megtöltött. Dr Fráter Pálné a MANSZ kulturszakosztály elnöknője mondott igen tartalmas előki megnyitót melyben az Anyák Iskolája idej sorozatának alaphangját ütötte meg. Utána Pass László evangélikus lelkész A gyermek és az édesanya címen tartott nagyszerű előadást, kedvesen szölte bele gróf Tisza István emlékét és Luther Márton példáját; rámutatott arra, hogy az édesanya szerepe, hogy aranykapcsok legyenek az apák és a fiak között. Majd dr Szondy György Dóczy intézeti tanár A gyermek és a könyv címen tartott igen eleven és a gyermeki lélek nagy szeretettel áthatott, maradandó értékű előadást. Mindkét előadót a hallgatóság melegen ünnepelte. Az Anyák Iskolája legközelebbi összejövetele április 27-én, reánk jövő péntek délután fél 6 órakor lesz, ugyancsak a régi Dóczy nagyeremben.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és a rádió

A Tiszántúli Ipari Kiállításnak valószínűleg meglesz ugyanaz az érdekesége, mint a Budapesti Nemzetközi Vásárnak. A kiállítás igazgatósága tárgyalt Ferenczy Károly MHI igazgatóval annak érdekében, hogy a rádió tegye lehetővé, hogy a kiállításról a látogatók üzeneteket küldhessenek. Szó van arról, hogy a Rádió Élet a Debreceni Hét alkalmából külön »debreceni« számot ad ki.

A rádióon keresztül dr Radó Rezső m. kir. kormányfőtanácsos, főtitkár fog

május hó 15—25 közötti napok egyikén a Tiszántúli Ipari Kiállításról előadást tartani.

Ferenczy igazgató annak érdekében is tárgyal, hogy a kiállítás megnyitását hangosfilmre vegyék fel.

Értesülésünk szerint a m. kir. posta-igazgatóság nagy szeretettel karolta fel szintén a kiállítás ügyét, mert a kiállításra külön postahivatalt fog létesíteni, ennek részleteiről legközelebbi számunkban szólnunk.

A Mansz vasutas csoportja meleg szeretettel bucsuztatta a távozó díszelnököt, Balás Károlynét

A debreceni társadalmi egyesületek tisztelgése.

Április hó 23-án este hat órakor tartotta a Mansz vasutas csoportja ünnepélyes közgyűlést, melyen a távozó sipeki Balás Károlynét díszelnök búcsuztatja és ünnepelése alkalmával egy csoport, mint a rokon egyesületek szép számmal képviseltették magukat. A közgyűlés színhelye teljesen megtelt az ünnepelőkkel. A pódiumon, mely virágokkal volt díszítve, báró Vay Lászlóné mellett az ünnepelt díszelnök, valamint a Mansz vasutas csoport vezetősége foglalt helyet.

Ujfalussy dr Sallay Lajosné ünnepi beszédben méltatta a bucsuzó díszelnököt évek során át kifejtett gazdag érdemeit, a vezetést, a szegények istápolását és a Mansz minden ügye iránt tanúsított lelkes odaadását s javaslatára sipeki Balás Károlynét örökös díszelnökül választották, férjének, s. Balás Károly kormányfőtanácsosnak, a nyugalomba vonuló üzletigazgatónak, a Mansz ügyek lel-

kes pártfogójának jegyzőkönyvileg adnak s mondtak köszönetet. Felszólalt és mély benyomást keltettek szavaikkal a Szeni Erzsébet és központ nevében köszönetet foglaltató Kovácsy Kálmánné, a műhelyt képviselő özy. Kárpáti Józsefné, a régi elnökséget idéző Molnár Jánosné, a leánykör nevében szóló Sathmáry Rózsika, Buchwald Andor főtitkár a távolban is jóságával mosolyt és könnyet egyszerre fakasztó elnök iránti szeretetet juttatta kifejezésre.

A távozó díszelnök meghatóan mondott köszönetet a lelkes és szívből fakadó ünneplésért, mely végül a Himnusz eléneklésével nyert befejezést.

A Mansz vasutas csoport így önmagához s a távozó díszelnökéhez méltóan, egyszerűen s mégis előkelően vett búcsút a magyar uriaszónok egyik legkiválóbb egyéniségétől, sipeki Balás Károlynétól.

A debreceni tábla ítélete a sárospataki kommunisták ügyében

A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét — Andreánszky István kitöltötte 10 hónapi börtönbüntetését

A debreceni táblán dr Visky Sándor tanácselnök büntető tanácsa kedden délelőtt tárgyalta Andreánszky István sárospataki színész és társai bünpörét, akik ellen az ügyesség az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntető címen emelt vádat. A nyomozás adatai szerint ugyanis 1932 év végén és 1933. év elején Sárospatakon és környékén kommunista röpiratokat terjesztettek, igazgató tartalmú előadásokat tartottak az orosz kultúráról s általában kommunista szervezkedést akartak csinálni. Akciójukat azonban Lenkei Miklós főosztály hallgató leplezte s a miskolci rendőrség a szervezkedés vezetőit őrizetbe vette.

A debreceni törvényszéken dr Tóth Kálmán tanácselnök büntető tanácsa a múlt évben tárgyalta Andreánszky István és társai bünpörét, amikor is az állami és társadalmi rend hatályosabb védelmére szóló törvény alapján Andreánszky István 10 hónapi börtönré-

Pásztor Jánost, Papp Jánost, Bodnár István, Vitányi István, Bata János 4—4 hónapi fogházra, Sarkadi Nagy Jenő ny. tanítót és Vitányi Lajost pedig 1—1 hónapi fogházra ítélte.

A táblai fellebbezési tárgyaláson a vádat dr Vattay József főügyész képviselte, a vádlottakat pedig dr Székely Jenő, dr Hegedűs Lóránt, dr Sonnenwirth Lajos és dr Fényes Endre ügyvédek védtek.

Az íratok ismertetése és a perbeszéd után a déli órákban hirdette ki a tábla ítéletét dr Visky Sándor tanácselnök. Eszerint a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Dr Vattay József főügyész az ítélet ellen semmiféle panaszt jelentet be a Küriához.

Itt említtük meg, hogy a vádlottak már mind kitöltötték a törvényszék által kiszabott büntetés. Közülük csak Andreánszky jelent meg személyesen a debreceni tárgyaláson, de ő is elállott az utolsó szó jogától.

Háziasszonyok figyelmébe!

Hautfarkítások, **poloskák** svábok és rusnyák

KIIRTÁSÁT SZAVATOSSÁG MELLETT VALLALJA

Takarítási Vállalat, Debrecen, Nap-utca 3. szám.

TELEFON 17-55

Hatóságilag elismert »Porasin« féregirtószer is kapható!

Mozgóképek az északi madárhegyekről

Dr Nagy Jenő rendkívüli érdekes előadása Észak életéről

Páratlan érdekességgel előadás hangzott el tegnap a Déri-múzeum nagytermében, de az érdeklődés is rendkívüli nagy volt, mert a terem zsúfolásig telve volt a legelőkelőbb közönséggel. Debrecen közönsége igazán hálás lehet a Madárvédelmi Egyesület vezetőségének, azaz főképpen dr Nagy Jenő alelnöknek, aki páratlan agilitással rendezte ezeket a teljesen különleges természetvédelmi és madártani előadásokat, hogy ily szórakoztatva oktató és nevelő előadásokkal felkeltse a nagyközönségnek a madárvilág és általában a természet iránti érdeklődését és szeretetét.

A kiváló előadó, aki Észak természetvilágát saját tanulmányai és utazásai alapján is a legjobban ismeri, tegnap Észak madárhegyeiről és általában Észak különleges állatvilágáról beszélt. Előadásának első részében a tengerparti sziklakövek és sziklaszigetekeken élő gazdag madárvilágot és annak érdekes életét ismertette. Az egyes madárfajokat be is mutatta kitömött példányokban, amely példányokat csak nemrég kapta onnan, Északról. Beszélt a három-úju sirályról és alkákról, lundákról, amelyek a legnagyobb számban vesznek részt a madárhegyek milliós népességének alkotásában. Majd bemutatta a károkatonákat és a rabló hal-farkasokat. Beszélt azután a norvég hegyi fensikok és a tundrák állatvilágáról, bemutatta innen a télen hófőhét fajtát és a gyönyörű fehér hóbaglyot. Elmondta, hogy az itt élő magános norvég család hogyan szerzi meg a kenyerét a tengerből és a madártelepből, hogyan használja ki a sirálynak, helykacsának a pelyhét és a tojását. Az előadása után páratlan szépségű film következett, amely az északi madártelepek legszebb és legvonzóbb tájait és nyüzsgő madártömegeit mint eleven liktető életet varázsolta a szemünk elé. A fent említett madárfajokat fészkelőhelyeiken, fészkelés, fiókanevelés és táplálékszerzés közepette a legnagyobb természetűséggel láttuk szemünk előtt élni és mozogni. Megragadó szépségű jeleneteket láttunk az amúgy is vonzó madáréletből. A komor északi fajak fenséges szépsége és az ott lejtőszó madárélet nagyszerű és soha nem látott jelenetei valósággal elbűvölték a hallgatóságot. A tudós előadó a film pergése alatt is egyre magyarázott és így a képeket nemcsak a szépségük, hanem az értelmük szerint is a legelőkelőbben tudtuk értékelni.

Az állítólag esendően meghallgatott előadásnak második része az egyik legszebb svédországi fő nagyszerű madárvilágával foglalkozott. A hatyuk csodálatosan érdekes és meglőttünk teljesen idegenszerű életét ismertette színlén gyönyörű mozgóképek kíséretében. Ott üsztak előttünk a szűzfűhő óriási madarak egyenként és nagy csapatokban, a mesék fehér madarait véltük látni, amikor fenséges szárnyesapákkal szálltak tova előttünk. Láttuk fészkek építését, költését, fiókanevelését és azoknak a szülőktől együttes érdekes életét ott a nagy nádasok mélyén. A kiváló előadó megmagyarázta nekünk a hatyudal kifejezés származását és eredetét és hogy milyen is az a hatyudal. Megtudtuk, hogy hatyudala csak a költőknek van, de nem a hatyuknak.

A feszült figyelemmel hallgatott előadást kitérő tetszéssel fogadta a nagy számú közönség. Hogy a Madárvédelmi Egyesület vezetősége jól számított, amikor ezt a szakülést megrendezte, mutatja éppen a nagy érdeklődés, amely e szép tavaszi időben is zsúfoló előadást hozott össze ez alkalommal is.

(T. B.)

Gömbös miniszterelnök a Nemzeti Egység pártjának értekezletén

Nyugodt bizalomteljes légkört, magas színvonalú költségvetési vitát — Meesér András üdvözlése.

Budapest, április 24. A Nemzeti Egység pártja tegnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is.

Sztranyavszky Sándor elnök az értekezlet megnyitása után üdvözölte Meesér Andrást, a csengeri kerület új képviselőjét.

Az értekezlet Sztranyavszky Sándor elnök előadásában megbeszélte képviselőtagjainak a költségvetési vitában való részvételi módozatait.

Gömbös Gyula miniszterelnök rövid felszólalásban arra kérte a párt tagjait, hogy a költségvetési vitában erőtlenül vegyenek részt: a felszólalásokban lehetőleg általános és országos érdekű kérdéseket érintve magasszínvonalú költségvetési vitát folytassanak. Az ország mai helyzete azt kívánja, hogy nyugodt, bizalomteljes légkörben kerülje a szétválasztó ellentéteket, a törvényhozás az egyetértés és a nagy kérdésekben való összhang képét mutassa.

Bejelentette a miniszterelnök a pártnak, hogy Musanov bolgár miniszterelnök esztendőben a magyar fővárosba érkezi látogatásra. Meg van győződve arról, hogy a bolgár miniszterelnököt ugyanolyan szeretettel várja és fogadja az ország, amilyen fogadtatásban őt és a külügyminisztert részesítette a bolgár nemzet.

A párt ezután egyhangúlag elfogadta Östör Józsefnek azt az indítványát, amelyet a képviselőház is beterjeszt: a képviselők tiszteletdíjükből ajánljának fel bizonyos összeget a Madách-szoboralapja javára, hogy ezzel, mint a magyar törvényhozás egykori kiváló tagja és a nagy költő iránt lerójják a kegyeletüket.

Az értekezletet ebéd követte, melyen Gömbös miniszterelnök is részt vett a kormány tagjaival együtt. Több pohár-

köszöntő hangzott el. Az új képviselőket üdvözölték a pártebédén. Urbán Gáspár, báró Mezey Lajost, Niemesny Mihályt pedig Meesér Andrást, aki felszólalásában többek között a követ-

Verpelét kigyuladt, míg a tűzoltók másik községben oltottak tüzet

Egy gazdaember megőrült — Három tűzoltó megsebesült

Eger, április 24. Hétfőn délelőtt Aldebrő község főuccájában kigyulladt Lipkovicz Mátyas gazdálkodó istállója. A nagy szélvészben gyorsan towaterjedt a tűz. Mire Feldebrő, Verpelét, Kál, Kompolt, Kápolna, Egerszalók, Reesk és Eger tűzoltói odaértek, már nyolc ház állott lángokban.

Oltás közben érkezett a telefonhír, amely a kivonult verpeléti tűzoltókat arról értesítette, hogy

menjenek haza, mert a községben nagy tűz pusztít.

Aldebrőről erre nemcsak a verpeléti tűzoltók indultak sietve haza, hanem velük együtt az egriek és a többi tűzoltócsapatok is.

Hazaérkezve három uccasort találtak lángokban. A nagy szélvihárban nehezen ment az oltás. Egy óra alatt 18 ház égett.

Az egyik gazdaember megőrült a látványtól és dühöngeni kezdett.

Három tűzoltó súlyosan megsebesült. Közben rémhírek keltek szárnyra, hogy Pétervásáron és a közeli falvakban is mindenütt tüzvész pusztít.

kezőket mondotta:

— Névtelen közkatona voltam, azt hittem az is maradok. A politikában semmiféle egyéni ambíció nem volt, azt hiszem nem is lesz. Bátor vagyok bejelenteni, hogy semmiféle fegyvert nem hoztam magammal, eldobtam a srótot és a fűrot. Nincs semmiféle hátsó gondolat szavam mögött. Vezérem elveinek minden tartalék nélkül 101 százalékig híve leszek, addig, amíg az eróm tartja.

Az ebédén résztvevő képviselők nagy helyesléssel fogadták Meesér szavait.

A rémhírek szerencsére valótlannak bizonyultak. Verpeléten és Aldebrőn 26 ház égett le. A kárt eddig 200.000 pengőre becsülik.

Színházi heti hiradó

A héten egészen szombatig Paul Vulpius darabja a „Helyet az ifjúságnak” című pompás vígjáték uralja a műsort. A darbanak robbanó sikere volt már a premieren s élvezet volt nézni, ahogy a nézőtérben végig hőmpölygött a nevetés. Ragyogó szellemesség, fölényes színpadtechnika jellemzi a darabot, melyet végigmulat a közönség.

A darab Paul Vulpius névvel van szignálva, mint szerző és a valódi szerzők Fodor László és Lakatos Pál csak mint fordítók vannak jelezve a színlapon. Fodor László az utóbbi időben egyébként csaknem minden színdarabját idegen írók sejtető álnéven írja. Ma már ott tartunk, hogyha egy idegen nevű szerző darabja kerül színre s a név egy kicsit ismeretlen, mindjárt Fodor Lászlót gyanítanak az íróban.

A debreceni színházi szezon, — mint már megírtuk — az idén szokatlanul korán — május első felében ér véget. Az utolsó előadást május hó 10-én játssza az együttes, mert már május hó 12-én Ózdon kell fellépniük.

A hátralevő időben már nem igen lesz premier. Az utolsó hetet a vendégjátékok foglalják el addig pedig a debreceni közönséget oly imponzásan meghódító Jávor Pál újabb vendégjátékát tervezi az igazgató, ha a kitűnő színész összetudja egyeztetni a vendégjáték terminusait a Vigszínházbeli szereplésével.

Amennyiben a tervbe vett vendég-szereplés minden akadályra elhárulna, a debreceni közönség újabb három estén át tapsolhatna Jávor Pál művészetének.

Mint értesülünk Jávor Pál — ha sikerül mind a három estére lejönnie — a Méltóságos asszony trafikájában, a Pénz ne mmindenben és a Mikor a kislányból nagy lány lesz bájos operettben, mint operettszínész lépne fel.

Kardoss Géza direktor még ebben a szezonban eflakarja újítani Lenár Ferenc gyönyörű muzsikájú operettjét a „Mosolyországát”. Ha Szórád Ferencnek szabad terminusa van már e héten szombaton és vasárnap színe kerül a Mosolyország, férfiférezepben a debreceni publikum legnépszerűbb Szucsongyával, Riza szerepét a széphanjú Hajnal Margit énekl.

Az operaelőadások publikumának szintén szánt szezonzáró csemegét Kardoss Géza igazgató, A Verdi „Alarcosbál” c. operájáról van szó. A tárgyalások még kezdeti stádiumban vannak, de ha sikerül a darabot kihozni az operaelőadások publikuma is felejtethetetlen élménnyel búcsúzik a szezonról. (kiss.)

BIBLIAI VÁROS ROMJAIT TALÁLTÁK MEG PALESZTINÁBAN

Dr. Starkey, a Dél-Palesztinában dolgozó tudományos expedíció vezetője Tel Duveir közelében megtalálta a bibliai Lachis város romjait, amelyet Józsué felégett.

AZ ÉLET ÁRJA...

REGÉNY. — Írta: VECSEINÉ JANKOVICH LUJZA.

(19. folytatás.)

Ismerte a veszélyt, mert Bató nem titkolta el előle, hogy milyen vékony hajszálon függ ennek a visszaporított léleknek az egyensúlya.

Csak egy disszonáns hang és újra zűrözavart lesz ott benn.

Önkéntelenül összehorzadt és fátyolosan húzta összeállait.

— Fázik? — kérdezte Liphay, finek semmisen kerülte el figyelmét, ami a feleségével volt összefüggésben. — Itt... fázik? — De hiszen majdnem kiálthatatlan a hőség! És ha ennek dacára mégis borzong, akkor beteg.

Klára kapva-kapott az alkalmon, hogy menekülhessen innen. Igen igen, menekülni ebből a világból, melynek zajos volta, fénye, esillogása most idegen volt lelkének.

Nem ez kell most neki, hanem az otthon édes békéje, harmoniája. Ekedelve nézett Benőre. Az már jól értette e szemek beszédét és szó nélkül ment a fogashoz. Leemelte az illatos, pehelykőnyű színházi köpenyét, melybe jóleső érzéssel simult Klára sugár, leányos természet.

Vissza se tekintve, szinte lopva hagyta el a páholyt és mint a kiszabadult madár sietett előre, a fényesen kivilágított lépcsők felé.

Amint leérkezett és a színház túlfűtött levegője helyett szembe-

esapta őt a friss, csipős december eleji szél, melyből már kiérzett a sejtelmes karácsonyi hangulat, mintha minden szorongó érzése egyszerre elmúlt volna. Mire a kocsijukba ültek, már olyan édesen, vidáman csevegett, hogy Liphay trófiás keserűséggel fakadt ki:

— Aztán ne legyek féltékeny! Mintha kieserélték volna. Amióta kilátása van rá, hogy anyákkal töltheti az est hátralevő részét, már nem beteg, nincs semmi baja.

— És maga? Nem marad velünk?

— Ugyan, hogy maradhatnék? Most, mikor a vulkán tetejét állunk. Soha komolyabb és egyszerűsége feladatunknak nem volt, mint most a miénk. Magunkra nem szabad gondolni ez idő szerint. Minden pereünk a hazáé. Milliók szeme tekint reánk és a zászlóra, amelyet elől viszünk. Amíg diadalmasan lobog a friss, mindent megújító áramlatban, addig hisznek bennünk, mi vagyunk a próféták, akik a sokat sanyargatott, kiszarolt nemzetet az ígért földjére vezetjük. Ha lankadnának és ők észrevennék, hogy magunk sem hiszünk törhetetlenül ügyünk diadalában, a nemzet széthull, mint az oldott kő és nem lesz rá hatalom, mely hitét, bizalmát, életkedvét visszaadja neki.

Klára lehunyta szeméit. Ugy tettszett, hogy nem tudja férje lelkének röptét követni. Nagyon kicsiny jelentéktelen teremtés volt ő ahhoz, hogy versenyt csatogtassa szárnyait azon a szédületes úton, mely a csillagok felé vezet. És ime, ez az ember, aki rangban, tekintélyben az első között van, akinek nagy szíve milliók sorsáért hevül, hite sziklát dönt le és munkabírása új világot képes kiépíteni, mégis őt, a jelentéktelen leányt emelte magához és az ő kezébe tette le sorsát.

Tőle, egyedül tőle függ, hogy ott maradjon-e, ahol most áll, vagy alázatlanul a mélybe, honnan most már nem lenne több feltámadás...

Könny futotta el szeméit a meghatottságtól és mielőtt Liphay még csak észmelhetett volna is, a kezében tartott kezét ajkához emelte és megcsókolta.

— Mit eszelepszik. Klára, az Istenért?! — riadt fel a férfi de a másik perchen már üdvözült mosollyal ölelte őt keblére.

— Olyan tartozást rótt most reám, amit talán soha sem fogok kiegyenlítheteni. — mondta csendesen, a legbensőbb érzelemtől áthatott hangon...

— Oh Istenem, ne tekintse ezt adósságnak! Én igazán belső kényserűségeből tettem. Elkérülhetetlen szükségem volt reá, mint a hívőnek, hogy üdvözítője lábaihoz boruljon.

Nem szóltak többé egymáshoz. Tudatmában voltak mind a ketten, hogy szentségterítés számba megy minden lelkisebb hang is, mely ezt

a varázsos némaságot megzavaráná. A ruganyos hintó szinte nesztelenül röpítette őket az aszfaltos uton hazáig, ahol már csak az öreg úrnő szobájának ablaka világított hívogatólag.

Benő kíségtette feleségét, ő maga tovább hajtatott a klub felé.

Klára hamarosan átöltözött. Bő, meleg pongyolát vett magára, a haját kibontotta és bosszorkányos gyorsasággal fonta egy ágba. Tíz perc múlva már ott ült, kedvenc helyén és mesélt — mesélt az anyósának az est élményeiről, miközben jólesően hörpíngtetett az illatos teából, amit az elővelátó, szerető gondosság nyújtott neki. De sajtáságos — ő, ki mindent a legaprólékosabban el szokott mondani, Kórláth Endre látogatásáról, a páholyban, egy szó említést nem tett...

Ime, már volt rejtegetni való titka. Az első lépés a hazugságok útvesztőjébe. Jó későre járt az idő. Klára elbúcsúzott, hogy aludni térjen. Már az ajtóban volt, mikor Liphaynek még mindig akadt kérdezni valója:

— Igaz. És Bató? Ő nem volt veletek? Pedig biztosra vettem, hogy hazakisér.

— Bató? — nézett gondolkodva maga elé a fiatalasszony. Egy pillanatra feljött ő is. Még a nyitány előtt. Aztán nem láttam többé. Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el...

— A javíthatatlan! Ezért megint kikérek tőlem!

Klára még egyszer esőket hintett az öregasszony felé és bezárult mögötte az ajtó.

(Folytatjuk.)

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti április hó 24-én:

Az óceáni hideg levegő egész Nyugat-Európát elárasztotta, dél felé Észak-Afrika felé, nyugat felé pedig a Duna völgyén áthatolt a Kárpát medence felé. Németországban a hőmérséklet ma délben már nem érte el a 15 fokot.

Hazánkban ma gyenge felhős volt a nap folyamán az ég és déli légáramlás mellett a hőmérséklet Debrecenben megközelítette a 25 fokot, az esti órákban a felhőzet megnövekedett, de csapadék nem esett. Debrecenben ma este 6 órakor a hőmérséklet 21 fok volt.

IDŐJÓSLAT: Nyugatra forduló erős szelekkel hűsültyedés várható, zivataros esőkkel.

Kormányképviselők kiküldetése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó évben tartandó képesítő vizsgálatokra a debreceni ref. tanítónőképzőintézetben Tóth István államtitkárt, a debreceni ref. tanítóképzőintézethez dr. Pap Károlyt egyet. ny. r. tanárt, a Csokonai Kör elnökét, a sárospataki ref. tanítóképzőintézethez dr. Bartha Károly kollégiumi tanítóképző intézeti tanárt küldötte ki miniszteri biztosokul.

Ma este nyolc órakor a „Kínai misszióról” tart előadást a KIE-ben, Plac uca 36. szám alatt, dr. Dancsházy Sándor lelkész. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen látnak.

Az egyetemi Luther Szövetség vita-estje. Az E és F. Luther Szövetség ma szerdán este félnyolc órakor hivatalos helyiségében, (Miklós uca 3. sz.) vitastét rendez. A vitabevezető előadást Nagy Tibor tartja „Korunk eszméiről” címen. A szövetség tagjait és szíves érdeklődőket szeretettel várja az elnökség.

Nagy érdeklődés az Ady Társaság szombati irodalmi estje iránt. Bajcsy-Zsilinszky Endre, Szabó Lőrinc és Zilahy Lajos együttes debreceni szereplése szombaton este nyolc órakor lesz az Arany Bika dísztermében, az Ady-Társaság nagyszabású irodalmi estjén. Számozott ülőhelyek 50 és 20 filléres áron már kaphatók az Arany Bika hallban.

Üvegezést, ablakok gittelését felölősséggel heti 1 P részletfizetésre. Tóth Gyula üvegező vállalat, Booskai-út 2. (DMKE mellett). Telefon: 32-87.

Az eugenikáról (fajnevelés) tart előadást a MIEFHÖE medikus szakosztálya, folyó hó 29-én, vasárnap délután félhat órakor az izz. hitközség dísztermében, (16-as kir. herceg uca 26. szám). Az előadás tárgyának társadalmi, népességszociológiai, nemzetvédelmi és fajhygieniai jelentőségét külön kiemelni nem szükséges. A már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődés biztosítja az előadás sikerét. Az előadás változatosságát a felkért hozzájárulóknak adják meg, akik orvosi, jogi és vallásmorális szempontból világítják meg a kérdést. Az előadást Kádár Tibor orvostanhallgató tartja, a megnyitót Dickmann Sándor orvostanhallgató mondja. Belépődíj nincs.

Itt a tavasz! Tessék tartós hullámot csinálni, megbízható, tökéletes módszer szerint, Polgár, higiénikus fodrászatában, Szeffite béroalotában.

A levegő királyai. A modern költő-táncosok izgalmas és veszélyes foglalkozásáról rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amelyben ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat és filmriportokat talál az olvasó.

Vidéki temetésre csaltak névtelen levélben egy debreceni családot

Amikor a „halott” virágokat öntözve fogadja a gyászolókat.

Rossz tréfát csináltak a napokban Pántye Jánosné debreceni asszony-nal és családjával. A háznál megjelent egy fiatalember, aki Pántye Jánosné kereste. Közölték a lakók, hogy nincs a házban, elment vásárolni a piacra. Az ismeretlen fiatalember erre elővett egy cédulát és megkérte az egyik lakót, hogy adja át Pántye Jánosnénak, ha hazatért. A levélben az állt, hogy Nyírmegyesen meghalt a Gizi néni és a rokonság a temetésre elvárja vigyen magával koszorúkat is.

Felkérem az iparos ifjúság önképzőkör választmányi tagjait, hogy szerdán este félnyolc órakor a kör helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

X Villany odolálás 6 havi garanciával, művész vízbuli-ám. Hajfestés minden árnyalatban kozmetika legújabb párisi módszer szerint. **KOMÁROMINÉ Bika Bernácz.**

A Szent László Kör kultúrdélutánja. Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre, folyó hó 29-én, délután félhat órakor a piarista gimnázium dísztermében rendezi szokásos kultúrdélutánját. A műsor fénypontja dr. Lindenberger János apostoli kormányzó előadása. A mai egyetemi ifjúság lelki problémáiról. Neuvirih Márta énekszámokkal, a Csaba quintett és az Árpád szalonzenekar szebbnél-szebb zeneszámokkal. Batáry Imre és Bányai László szavalatokkal fogják az előadást élni. Belépődíj nincsen, tetszőleges adományokat szegénysorsú tagjaink felszólítása céljából közzönnel vesz az Elnökség.

Rakethurozást szakszerűen, olcsón vállal Kántor Ernő és Társa.

Megkövesedett egy gyermek. Különös baleset ért egy kisfiút. Az anyja két éves korában eljuttatta és közvetlen utána teste merevedni, kövesedni kezdett. Ma már hét éves, majdnem teljesen megkövesedett. A világ sok furcsaságáról hétről-hétre közöl képeket és cikkeket a Tolnai Világlapja, amely 52. nagy oldal terjedelemben s gazdag tartalommal jelenik meg minden hét kedden. Egyes szám ára 20 fillér.

X Cipők, garantált jó, olcsón kaphatók Nagy cipőüzletében, Dégenfeldtér 11. szám.

Hajdúbüszörmény kölcsöne és segélye. Most érkezett le Hajdúvármegye alispánjához az értesítés, hogy a földművelésügyi minisztérium 8800 pengő kölcsönt ad a városnak a legelő karbantartására, húsz esztendőre kamatmentesen. Ugyanekkor most érkezett az értesítés arról is, hogy a minisztérium ugyanilyen célra 2000 pengő segélyt adott. Ugy a segélyt, mint a kölcsönt a vármegye gazdasági felügyelőség közbenjárására adta a minisztérium.

X Cserénkályhák, minden színben és nagyságban rektáron Tisztítást, ártókat, Harttmuth és másrendszerre, vidéken is jutányosan végez. Krisch Károly kályhásmeister, Plac uca 89. Telefon 12 18.

Meghalt a kisleány, aki a harisnyakötő miatt mérgezte meg magát. Hírt adtunk már arról, hogy egy fiatal koru leány öngyilkos volt egy divatos harisnyakötőt kért és amikor kérését megtagadták elkészesedésében megmérgezte magát. A leányt a mentők részleges első segélyben és kiszállították a klinikára ahol ápolás alá vették. A gondos ápolás nem tudta megmenteni az életnek a leányt, aki kedden reggelre meghalt. Temetésére az engedélyt megadták, mivel büncselekmény gyanúja nem állapítható meg.

Pántye Jánosné értesülve a hírről, azonnal koszorút vásárolt és családjával együtt Nyírmegyesre utazott a Gizi néni temetésére. Nagy volt a megrökönyödése, amikor a faluba megérkezve az udvaron találta a halottnak hitt Gizi néni, aki éppen a virágait öntözte.

Nagy restelkedéssel rakták le a fal mellé a koszorúkat s elpanaszolták, hogy milyen rossz tréfát üztek velük, milyen nagy költségekbe verték őket a temetésre készülődéssel és utazással.

Vendéglők, kávéházak részére felhív- és színes abroszok Kardos Lászlónál.

A borbély férfifodrász szakosztály folyó hó 25-én, szerdán este félnyolc órakor az ipartestület helyiségében ülést tart. Tárgy: Tisztítók kiegészítése és igen fontos ügyek. Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel minden szakosztályi tagot ezúton hív meg és pontos megjelenésüket kéri az elnökség.

Hírek a rendőrségről. A debreceni rendőrség bünyői osztályán jelentették, hogy a pályaudvar raktárterületén tizenkét mázsa szénelt el az elmúlt éjszaka a Balogh és Vértessy cég kárára. A Faiskola uca 13. számú ház udvarára az elmúlt éjszaka bemásztak és elloptak nyolc darab tyúkot. — Kocsma Róza, Luther uca 3. szám alatti házában udvaráról az elmúlt éjszaka elloptak öt darab tyúkot. — Eszenyi János gazdálkodó tanyájáról hat tyúkot vittek el ismeretlen tettesek. A lopások ügyében megindult a nyomozás.

A debreceni mentők vidéki betegszállításai. Debrecen sz. kir. város hivatalos tűzoltóparancsnokságának mentő osztálya, vidéki betegszállításokat csak a legkritikább esetekben végeztet és csak akkor, ha a beteg életveszélyes állapota miatt a szállítási halasztást egyáltalában nem szenvedhetett, ezt a szállítást is tisztán emberbaráti szempontokból teljesítette, hogy késedelmes beavatkozás miatt ne pusztuljanak el embercetek. Vidéki olvasóink nagy számára való tekintettel közöljük, hogy a kereskedelmi miniszternek a városhoz érkezett leírata szerint a mentők a jövőben ezeket a sürgős és halasztást egyáltalában nem tűrő betegszállításokat sem vállalhatják, így a vidéki betegek hozzátartozóinak más uton, esetleg a sebészeti klinika betegszállító autójának az igénybevételével kell gondoskodni a betegeknek Debrecenbe való szállításáról.

A „Vasárnap” a debreceni ref. gyülekezet hétilapja, május hó 6-án, vasárnap sajtónapot rendez. Ezen a napon minden református templomban megemlékezés történik a református egyházi sajtó nagy fontosságáról s hivatásáról. Délután a Kollégium dísztermében lesz irodalmi ünnepély, melyen megnyitó beszédet dr. Erdős József egyházkerületi és Kollégiumi ügyész, a Vasárnap egyik szerkesztője mond. Az irodalmi ünnepélyen az előadást Szabó István miskolci vallás- és köznevelési tanácsos tartja, a Szent-jobb tanulmány írója, a református hitelvek bátor hittvallója fogja tartani. Az irodalmi délutánnak szép műsor ad ünnepi keretet.

A frontarcos fősoport családi összejövetele. A debreceni frontarcos fősoport vasárnap este kitűnően sikerült családi összejövetelt rendezett, melyen a frontarcosok családtagjai nagyszámban vettek részt. Az estély színvonalát jelentősen emelték az előadott énekszámok, szavalatok és magánzámok, amelyekben Palotay Lajos Nagy Linus, Papp Sándor és Szabó László arattak nagy sikert.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbeszülhetetlen szolgálatot tesz azért, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el.

Május 1-én, kedden lesz a zenaiskolai növendékek opera-esije

A „Sevillai borbély” próbái lázasan folynak a Csokonai Színházban. A tegnapi próbát már vezé Jákabffy főrendező vezette s megelégedését fejezte ki a növendékek produkciójával szemben. A főszereplők: Vajda Juliska, Polster Márta, Kovács Gyula, Oláh Emil, dr. Gidófalvy Elemér, Bakó József és Farkas Andor, kivétel nélkül G. Hoór Tempis Erzsébet növendékei. Az előadás 28-a helyett május hó elsején, este nyolc órakor lesz a Csokonai Színházban. Az előadást a színház zenekara elfoglaltsága folytán zongorán Galánffy Lajos kíséri.

Május 1-től hétfőig szünet lesz a városi hivatalokban

Az ügykereső közönségnek tudomására hozom, hogy a várostörvény hatóságának hivatalaiban, ügyosztályokban, továbbá az üzemek és intézmények irodáiban a törvényhatósági bizottság rendelkezése folytán május hó 1-től október hó 1-ig terjedő időtartam alatt minden szombat déli 12 órától hétfő reggel 8 óráig terjedőleg hétfőig szünet van.

Ezeket a szombati napokat az adó pénztárnál és a házipénztárnál a forgalom délelőtt 11 órakor véget ér.

Dr. Vásáry István polgármester.

Születések: Sándor Imre sófőr, fiú László, Juhasz Lajos földműves, lány Piroška, Deák András festőmester, I. Klára, Lányi Géza malmi ellenőr, fiú János, Spitz Jenő mézárósszegéd, fiú Róbert, Ugró Mátyás kocsis, fiú Mátyás, Batácz Lajos gazdálkodó, lány Margit, Spitzer Adolf kereskedő, fiú Sándor.

Halálozások: Kiss Katalin ref. egyházas, Csillag uca 57. sz. Hegedűs Julia ref. 21. éves, Rákóczy uca 62. Keckes Péterné Szakáll Julia gk. 27. éves, Pocsaj. Haraszi Gizella rk. 15. éves, Honvéd uca 14. Szabó József ref. 76. éves, Kishegyesi út 40. Izsó Lajos ref. 22. éves Péterfiaklanya.

Eljegyzés: Papp István fűszerkereskedő—Balla Róza.

Házasság: Szilágyi József földműves Bakó Eszter.

Május hó másodikán lesz az Izz. Nőegylet szonozáró teastélye. A debreceni Izraelita Nőegylet a téli szonozáró teastélyének sikerének hatása alatt a közönségnek engedve elhatározta, hogy május hó elején egy szonozáró teastélyt rendez. A teastély május hó másodikán lesz megtartva az Arany Bika szálló üvegtermében. A tánchoz a zenét az üvegterem kitűnő jazz bandja fogja szolgáltatni. Belépődíj ezúttal sem lesz. A nagyszerűnek mutatkozó szonozáró mulatságra a Nőegylet elnöksége ezúton hívja meg tagjait, ezeknek barátait és jóismerőseit.

Varrógépeket szakszerűen javít **Schenkengei Imre** Piac uca 89.

— **Agyvértdúlás, szívzorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság** a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethető.

Gyászrovat

Kovács Károly tanító meghalt

Nagy gyász és veszteség érte Debrecen katolikus társadalmát. Kovács Károly a katolikus egyháztanács és a Katolikus Otthon vezető tagja, a Szent László dalárdának hosszú időn át karnagya és alapítója, a mai nap folyamán párnapi betegség után elhunyt. Az elhunyt nagy és értékes köztevékenységet fejtett ki. A felsoroltakon kívül gazdája volt a Boldogfalva kertésznek és alapítója, valamint igazgatója a Boldogfalvakerti Olvasókörnek. Halálával egy tevékeny, mindig a közcélt dolgozó ember élete szűnt meg s hagyott pótolhatatlan irt. Halála gyászborította családját. Özvegyén kívül, aki nemrég elhunyt Fetscher Antal győri püspöknek unokahuga, — egyetlen fia, Kovács István jogszigorló valamint a megszállott területen élő két fiúve gyászolja.

Czékmany Béláné temetése. Kedden délután előkelő nagyközönség mely részvétel mellett temették el Czékmany Béláné, született Rikly Janka úr-asszonyt. A temetés a Köztemető ravatalozó termében volt a r. kat. egyház szertartása szerint örök nyugalomra. Az elhunyt koporsójára a következő koszorúkat helyezték: **Édesanyád — Erzsike, Szeretettel: Jankának. — Béla. — Felejthetetlen Jancikának: Bözi és gyermekei. — Szeretettel: Irén. Utolsó üdvözléssel: a Nyukosz fősport. — Szeretettel: Mariska néni. — Szeretettel: Sutyi, Sári, Őcsi. — Fájó szívvel búcsúzom: Ilonka. — Szemvérdésre született édeslányom a viszontlátásra. — Fájdalommal búcsúzik: Margit és Marcel. — Szeretettel: Károly, Józsa és gyermekei. — Szeretettel Jankának: Gyula bácsi és családja, Részvétellel Veress Antal és családja. — Részvétellel a vállalat személyzete. — Mely részvételük jeléül: Istállómesterek és alkalmazottak, Debrecen város Köztisztasági Vállalat. — Nyugodj békében: Keresztmama. Bandi és neje. Kegyelettel: Pokolyék. — A temetést Gebauer temetkezési vállalat intézte.**

GYÁSZSEBEN Fehértói temelkezési vállalatánál vásároljon, Dégenfeld tér 4. szám. Kérjen árajánlatot.

— **Baleset a műhelyben.** A MÁV műhelytelepen Szűcs Sándor, Tar uca 3. szám alatt lakó géplakatos munkaközben eltörte a bokacsontját. A mentők részestették első segélyben és kiszállították a klinikára. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a balesetért.

— **Marconi új világesodával lepi meg a világot.** Londonból jelentik: A Daily Mail szerint Marconi újabb korszakalkotó találmányon dolgozik, mégpedig a lehető legnagyobb titokban a Genovában horgonyzó Elettra nevű yachtján, amelyhez Mussolini külön engedélyt rendelt ki a titokban való dolgozás teljes bizonyítására. Az agg felaláló egyetlen munkatársa a felesége, aki kiváló szikratávírószakértő. Marconi még magát Mussolinin, legbizalmasabb barátját sem avatta be a találmány titkába és csak annyit mondott: „Remélem, hogy egy két éven belül éppen úgy meglepem majd a világot, mint ahogyan megleptem 1901-ben az Atlanti óceánon át küldött szikra távfrattal.

— **Gépiróleányt keresek saját fró géppel.** Márkus, Kigyó uca 12. szám.

— **Agyonütötte testvérét, mert nem akart dolgozni.** Pozsonyból jelentik: Léván évek óta bolgár kertészetet tartanak fenn Petrov Trifon és Stojan testvérek. A két testvér között az utóbbi időben nagyon rossz volt a viszony, mert Trifon elégedetlen volt öccse munkájával. Amikor tegnap este a két testvér a kertészetből hazafelé ment Trifon rátámadt öccsére és baltával agyonütötte. A gyilkosság végrehajtása után azonnal a csendőrségre ment, hol elmondotta, hogy öccsét azért ölte meg mert nem akart dolgozni.

— **A kilakoltatás elől kilenc gyermekével a halálba akart menekülni egy asszony.** A pestszentlőrinci állami telepen lakó Pataki Vincével, — aki kilenc gyermek anyja — közölték tegnap, hogy kilakoltatják. Ez annyira elkeserítette, hogy az ajtót lezárva tüzet gyújtott a kályhába, majd a csövet ronggyal betömte, hogy a füsttől meghaljon. A gyermekek sikoltozására ösz szefutottak a szomszédok, rábírték az ajtót és kimentették a halálra szánt családot. A legkisebb gyermeket — aki már eszméletét veszítette a sűrű füstben — a mentők térítették magához. Patakinét a mentők átadták a rendőrség életvédelmi osztálynak.

— **Meghalt a foga miatt.** Tragikus körülmények között meghalt Rozinszky Andrásné kiskunhalasi földbirtokos nő. Még husvét előtt fájni kezdett arany koronával bevont foga. Napok mulva orvoshoz ment, aki megállapította, hogy a fog elgennyesedett és fertőzés állott be. A segítség nem vezetett eredményre, az asszonyt kórházba szállították. Itt vérátömlesztéssel is kísérleteztek, de minden hiába volt az asszony az elgennyesedett fog miatt a kórházban leírhatatlan szenvedés után meghalt.

— **Elítélt kémei.** Budapestről jelentik: A magyar királyi honvédtörvényszék szomszéd államok javára elkövetett kémkedésért, illetve hűtlenségért Fenes földművest, folyó évi március hó 14-én tartott főtárgyaláson 8 évi fegyházra, Stern József román állampolgár, magánbiztosítót 1 évi és 2 havi börtönrre ítélte, Franyó Vendel cseh állampolgárt 4 évi és 6 hónapi fegyházra, Koháry Tibor székesfevárosi napidíjast a folyó évi március hó 19-én tartott főtárgyaláson négyévi fegyházra ítélte.

— **Béla és György-napja Debrecenben.** Hétfőn a Bélékat, kedden pedig a Györgyöket ünnepelték Debrecenben névnapjuk alkalmából. Így sokan gratuláltak meg Rimanóczy Béla kormányfőtanácsost, a Világítási Vállalat igazgatóját, dr. Szentpéteri Kun Bélát, dr. Tankó Béla egyetemi tanárokat, dr. Böszörményi Béla és dr. Hódy Béla ügyvédek, városi törvényhatósági bizottsági tagokat, dr. Balogh Béla törv. tanácselnököt és a többi Béléát. Kedden id. dr. Magoss György ny. polgármestert, Koós György járásbírósi alnőközt, dr. ifj. Magoss György bankigazgatót, és Sebestyén György törvényszéki bírót s a többi ünnepeltet keresték fel a jóbarátok, jóismerősök szeretetteljes üdvözléssel.

— **Életmentő kutya.** Grácból jelentik: Fernitz gräckörnyéki falucskában tegnap egy kutya a biztos haláltól megmentett egy nyolcéves kislányt. A kislány játék közben beleesett a 2 méter mély malomárokba. A fiú már-már elmerült a vízben, amikor egy hatalmas szelindek a vízbe ugrott és a fuldokló kis gyermeket ruhájánál fogva megával huzta, kiuszott a partra.

— **Sorsjegyakciónk során olvasóink részére vásárolt sorsjegyek közül az 5. osztályú 58 860. számú sorsjegyet nyeménnyel huzták ki.** Felhívásunk értelmében április hó 25-ig kell beadni a vonatkozó szelvényeket. Erre a körülményre újonnan figyelmezteljük olvasóinkat azzal, hogy akiknél ilyen számú szelvény van, adják be kiadóhivatalkunkba. még ma.

— **Budapestben az uccán köpködni rendőrileg tilos.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrfőkapitány napiparancsban utasítja közegeit, hogy a köztisztaság és közegészség, valamint az idegenforgalomhoz fűződő országos érdekek megóvása céljából fokozott mértékben ellenőrizték a közterületeken való köpködést. Megállapítja a főkapitány, hogy a járőrelők egyrésze fi gyelmen kívül hagyja az erre vonatkozó rendőri tilalmat és bapiszkítja az uccákat. Ez az eljárás nemcsak köz-

tisztasági és közegészségügyi szempontból káros, de alkalmas arra is, — mondja a főkapitány — hogy a fővárosban megforduló idegenek a budapesti közönség műveltségére és jóízűségére vonatkozóan téves következtetéseket vonjanak le. Minthogy a közterületeken nem állanak köpöcsészék rendelkezésre, a járdák mellett levő csatornákat kel erre a célra felhasználni. Aki ezt a rendelkezést nem tartja be, kihágást követ el.

SPORT

Összeállították a két válogatott csapatot

A Boeskaai jobb szárnya az első csapattal Prágában játszik.

Budapest, április 24. **Nádas Ödön** szövetségi kapitány kedden este állította össze azt a két válogatott labdarúgó csapatot, amely Prágában, Csehország, Budapestben pedig Bulgária ellen a magyar válogatott színeket képviselni fogja.

Csehország ellen április hó 29-én Prágában a következő csapat játszik: Háda (Ferencváros), Sternberg (Ujpest), Bíró (III. kerület), Palotás (Boeskaai), Móró (Ferencváros), Lázár (Ferencváros), Markos (Boeskaai), Vinez (Boeskaai), Sárosy (Ferencváros), Toldi (Ferencváros), Kemény (Ferencváros). Tartalékok: Hóri (Ujpest), Futó (Ujpest), Dudás (Hungária).

Ugyanazon nap Budapestben a Bulgária ellen a következő csapat játszik: Szabó, Mándi, Kiss (Hungária), Laki (Ferencváros), Szűts (Ujpest) Szalay

(Ujpest), Tamásy (Ujpest), Avar (Ujpest), Solti (Phöbus), Cseh II. (Hungária), P. Szabó (Ujpest). Tartalékok: Jávör (Ujpest), Seres (Ujpest), Juhász (Phöbus), Törös (Phöbus).

TÉGLÁSKERT—VARGAKERT 3:2 (0:1)

Góllövők: Pásti I. 2, Pásti II. 1, illetve Ötvös és öngól. Jók voltak: Varga, Pásti I. és Nagy.

IFJUSÁGI EREDMÉNY

Róm. kath. reálgimnázium II. a) — II. b) 2:1 (0:1). Góllövők: Kosinszky 1, Hübner 1, illetve Seich 1. Jók voltak: Pázmárdy, Cséka, Hübner, Kosinszky.

HIRDETMÉNY

Az 1929. évi XIX. t.-c. alapján felhívom azokat, akiknek gőz, benzín, petróleum, villany vagy más motorikus, vagy állati erővel hajtott cséplőgépjük van és az 1934. év folyamán akár saját gazdaságukban, akár más részére cséplélni szándékoznak, hogy nevüket, lakásukat, cséplőgépjük gyártójának nevét, gyári számát az általuk az állaluk kifejthető léőrök számát a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kosuth u. 20) földszint 46. számú szobájában folyó évi május hó 19-ig törvényes következmények terhe alatt jelentések be.

Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

Debreceni Helji Vasut.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a berettyóújfalui országos és hetivásárok napján (csütörtöki napokon) Debrecen—Berettyóújfalui között közlekedő és Debrecenből 5 ó. 55 perckor induló 102. sz. autóbusszjáratunkat folyó hó 25-étől kezdve az alábbi menetrend szerint közlekedtetjük:

Debrecen Bika-szállótól indul 5 ó. 05 perckor, Debrecen vármegyházától indul 5 ó. 07 perckor, Debrecen MÁV pályaudvartól indul 5 ó. 10 perckor, Mikepércsről indul 5 ó. 31 perckor, Sáránról indul 5 ó. 36 perckor, Derecske pályaudvartól indul 5 ó. 50 perckor, Derecske főszőlőbri hívataltól indul 5 ó. 53 perckor, Derecske községházától indul 5 ó. 55 perckor Tépei úttól indul 6 ó. 01 perckor, Tilalmas pusztától indul 6 ó. 09 perckor, Berettyóújfalui laktanyától indul 6 ó. 20 perckor, Berettyóújfalui községházától indul 6 ó. 28 perckor, Berettyóújfaluba érkezik 6 ó. 30 perckor.

Az Állati-azontóság.

Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Natáridőüzlet: Búza május 9.63, 62, 72, 68, 71, 75, 73, zárlat 9.71—72. június 9.34, 50, 47, 50, 49, zárlat 9.48—49.

Rozs: május 4.98, 5.00, 02, 03, 4.97, 96, 91, zárlat 4.91—92. június 5.34, 30, 26, 32, 25, 24, 20, zárlat 5.17—19.

Tengeri: május 9.25, 28, 26, 24, zárlat 9.25—27. július 9.73, 65, 72, 69, — zárlat 9.69—70.

Készárúüzlet: Búza tiszai: 77 kg 9.85—10.10, 78 kg 9.95—10.20, 79 kg 10.05—10.30, 80 kg 10.15—10.40. Felsőtiszai 77 kg 9.80—9.95, 87 kg 9.90—10.05, 79 kg 10—10.15, 80 kg 10-10.20. rozs 4.70—4.85, sörárpa I. 11.50—12.5, II. 10.50—11.00, III. 9.50—10.00 takarmányárpa I. 9.—9.10, II. 8.80—8.90, zab I. 9.65—9.80, zab II. 9.55—9.60, tengeri új 8.85—8.95, tengeri ó 9.50—9.60, tengeri új 8.85—8.95, korpá 8.20—8.30.

ÁLLATVÁSÁR

A tegnap megtartott ló és szarvasmarhavasáron a felhajtás gyenge volt. Az érdeklődés a lóvásáron lanyha, a marhavasáron valamivel élénkebb volt.

A lóvásáron felhajtottak 245 darabot. Árak: silány 60—120 pengőig, közepes 120—200 pengőig. ió kocsiló 180—270 pengőig kelt.

A szarvasmarhavasáron felhajtottak 642 darabot. Árak: borju kg-ként 45—52 fillér, vágótehén 28—35 fillér, bika 40 fillér, fejőstehén darabja 180—280 pengő.

HIRDETMÉNY

hetivásár áthelyezéséről

A folyó évi május hó 1. napjára, keddre eső heti ló- és szarvasmarhavasár a sertésvásárral egyidejűleg folyó évi április hó 30-án, hétfőn lesz megtartva.

Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

APROHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadó hivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Kérem

azon ismeretlen urat, ki kedves volt vasárnap Lillafüreden a Palotaszálló előtt lefényképezni, adja be felvételeit kidolgozás végett Berzékj fotoszaküzletébe a legszebben olt dolgozóik ki. 559 4. 29

Springer

van-e ki e céget nem ismeri. Fotocikkék állandó frisa raktára, előzőkeny kiszolgálás, papírárúk. Telefon 30-57. 647. 5. 1.

Magánnyomozóiroda

Varga ucca 40. Nyomoz, megfigyel, informál, Gálócsy nv. dektív. 1259 5. 8

Alkalmazást nyer férfi

Szabósegéd, aadrágszabósághoz felvétetik. Szabó, Kigyó u. 30. szám. 552

Cipészsegédek

tex, flex munkára felvétetnek, Piac 9. Nagy Béla. 551 4. 29.

Fodrászsegédet

fiatal ügyes munkást fölveszek (a női fodrászathoz értők előnyben) Horgonyi, Szoboszlai ut 4. szám. 608

Óvadékkal

Yalmérésbe kimérőnek ajánlkozom, vidékre is. Cím a kiadóban. 587

Erősebb

kézimunkást úri szabósághoz felveszek. Szilágyi, Péterfia ucca 37.

Házmester,

takás, fűtés, világításért alkalmazást nyerhet. — Ugyiszintén asztalos és kocsifényező felvétetik, Vasbütörgyár. 611

Alkalmazást nyer nő

Fehérnemű carrónók, ki Budapestre menne dolgozni, felvétetik, Csillag, Széchenyi ucca 5. 583

Hölgyfodrász

kisasszony, állandó munkára fölvetetik, — Magoss György-tér 11. 609

Háztartás

minden ágában jártas jobb családból való árva leány felvétetik, Cserépes ucca 12. sz. 597

Perfekt,

intelligens szobalányt felveszek, dr Törő, Fűvészkeret ucca 12. I. 589

Német,

vagy magyar fiatal lányt, jó bizonyítványokkal kis leány mellé, május elsejére felveszek. Cím: dr Geszti Augustia szanatórium. 601

Ajánlat

Cukorbetegeknek szénhidrátos, tresfarindított tápszerek kaphatók, Deutsch Albert és Fia cégnél. 248. 4. 26.

Tükrök

gyártása, üvegek csiszolása, régi tükrök foncsorozása, üvegezesek Sipkovits, Nagyvárud u. 15. szám. 1476 5. 10.

Műlepek,

kerfűtésfonatok, kertiszerszámok permetezők nyugágvak, lócalábak, tűzhelyek, Nagy vasüzletében, Csapókanyar 1539 4. 28

Öngyújtók,

és alkatrészei nagy választékban, alumínium játékkártya, (tartós, vízálló, mosható) Szász trafikban, Piac ucca 64. 5. 14

Ha szép

kalapot olesón akar venni, vagy alakítani, nézze meg Hein Matild, Ferenc József út 38. sz. 158 5. 20

Takaréktűzhelyek

kaphatók, Nagy két süttős, majolikás, alkalmi áron. Kandia 15. 558

Átköltözésnél

rádiót, csillárokat, olesón, átszerel, Horváth Sándor rádió villamosági vállalata, Hunyadi ucca 22. Telefon 17-57. 565

Szeplő,

májfol, sömör, archuzódás ellen kozmetikumért forduljon bizalommal Földes vegyszárllat Szertárához, Bikabérház Vigmozi bejárata. 1148 5. 7.

Kerékpárok

zománcozását nikkelezését és javítását olesón vállalja Horváth műszerész, Hunyadi ucca 22. sz. Telefon 17-57. 566

Kertrendezéseket,

sírok beültetését, szobanövények szaksterü áültetését olesón vállalom. Farkas József műkertész. Cím leadható Farkas virágüzletben, Bikával szemben. 159 5. 10.

Tűzifa száraz

bükk, tölgy és avertván fából aprítva, 100 kg-ot már hazaszállítva 3.20 számít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-főrdő mellett, Telefon 10 24. 1851 10. 25

Asszonyom!

A nehéz gazdasági viszonyok dacára választékos izléssel öltözködhetsz. Eredeti francia, angol modelldarabokat — szolid polgári áron készít. Varni tanfok. Bálint Margit, nődivat-szalón, Péterfia 18. 160. 5. 10.

Tavaszi

dívatmodellek után készítek elegáns ruhákat 4 pengőtől, Bálint Irén, Cepléd ucca 3. 499

Étkezde,

május hó elsején megnyitlik a Halközbe. Olesó és tiszta kiszolgálás. 564

Kereslet

Jégszekrényt megvételre keresek, — Miklós ucca 14. fűszerüzlet. 599

Tejet

keresek megvételre, Kucruc ucca 13. sz. fűszerüzlet. 592

Nádat,

1200 kévét keresek megvételre. Ajánlatokat frásban, vagy személyes tárgyalás a kiadóhivatali pénztáránál. vv.

Élelmiszer, ital

Juhgomolyát, tejet, tejszínt, magas áron veszek, kötésre is, Délibáb juhtúró, vajüzem, Tejpiac. 345. 5. 17

Pászka,

kg-ja 75 fillér, nagyobb vételnél lényeges árengedmény, hitközség, — Reáliskola ucca 3. 554

Vigyázat!

apróhirdetéseit

a **DEBRECZEN**-ben

csak

a Bika bérházban,

Vigmozi bejárata után

adhatja fel.

„Margit“

női kalapszalónban legdivatosabb nyári kalapok 2 pengőtől. Alakítás 80 fillér, Csapó ucca 47. szám. 502 5. 22.

Fehérneműt,

nagyon izléseesen készítek Dózsáné, Kút ucca 62. Függönyöket, férfi és női ingeket, hímzést, monogrammozást, endli zést, mindig a legolesóbban. 1881 4. 31.

Ön...!

jót, olesón fog venni, solis selyem kalapok minden színben 2.50-től Saját érdeke lesz, ha megtekinti a Kalapüzemben, Piac ucca 9. udvarban, választékos raktárát. 555 5. 24.

Előleg

nélkül, 12 havi részletfizetésre rendelhet férfi és női szövetet, vásznat damasztot, selymet, s paplant, szőnvegtakarót hencsertakarót stb. József kir. herceg ucca 25. keresztpület. Meghívásra házhöz megyek. 523

Költöztetéseket

legolesóbban eszközöl Csengeri szállító, Simonffy ucca 30. Telefon: 32-21, 19-18. szám. 603

Bútor

Gyermekkoesit, sportkoesit csak a Debreceni Vasbütörgyár elismert legjobb minőségű és legszebb kivitelű gyártmányát vegyük — Beszerezhetők Kántor cégnél is. 626 vv.

Antik

egyajtós díofaszekrény és cimbalom eladó, Kölcsey ucca 14. szám. 604

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kisebb üzlethelyiség, a piac legjobb helyén, azonnal kiadó. Értekezni lehet dr Fráter Pál ügyvéd. 178

Atadó üzlet, vendéglő

Jóforgalmu vendéglő jogfolytonossággal, téli-nyári helyiségekkel átadó. Értekezni Homok ucca 140. délután 2—4 óráig 595

Hangszer

Gramofon töléseges szekrényvel s 165 lemezzel eladó, — vasúti fodrásznál, Kelemen. 590

Oktatás

Naményi

gyors- és gépiró iskolában szaksterü, s gyors, olesó kiképzés. Előkészítés a tavaszi gyorsírói államvizsgákra, Allamérvényes bizonyítvány. Törvényeségi tárgyalások, közgyűlések, előadások legyorsírást az iskola beszédíró hallgatói végzik. 584 3. 30—4. 30.

Kiadó lakás egy szobás

Kossuth ucca 67. alatt udvari két szoba, konyha, május 1-ére kiadó. 613

Egy

nagy szoba, konyha, s villannyal és faskamara kertes udvarban kiadó, Ajtó ucca 12. szám. 610

Egy szoba,

konyha, spájz, azonnal kiadó, Ótmalom ucca 1. szám. 600

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás egészséges száraz lakás ragyerdőhöz s egyetemhez közel, elsejére kiadó, Vasvári ucca 7. 123 4. 29.

Kiadó lakás három szobás

Uccai háromszobás, magasszobás lakás kiadó, Meszena ucca 26. szám. Ugyanott egy szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel. 522

Háromszobás uccai fürdőszobás lakás átfestve május elsejétől olesón kiadó Szepességi ucca 32 Széchenyi uccai sarokhoz a második. 594

Kiadó lakás nagyobb

Nagy szoba, konyha kiadó, Ispótlaly ucca 1. sz. Megtekinthető 11—12 óra között. Értekezni Piac ucca 89. keresztpület. 530

3 és 4 szobás

földszinti és emeleti komfortos lakások Hungária palotában május elsejére kiadók. 598

Ötszobás

uccai lakás, mellékhelyiségekkel kiadó, Hunyadi ucca 6. 614

Lakást keres

5—6 szobás komfortos lakást keresek a Piac uccán, vagy az ebből nyíló melek utcák elején. „Jó lakás” jéjge alatt kérem a kiadóhivatalba. 165 4 26

Bútorozott szoba

Csinosan bútorozott szobához, jó raváló, szerény fiatalember társat keresek, hol igazi otthonra talál, Kigyó ucca 27. szám, az udvarban. vv.

Különbejárattú csinosan bútorozott szoba, május elsejére kiadó, Verbőczy ucca 14. 588

Udvari

bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó, Magoss György-tér 9. szám. 591

Különbejárattú

bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó, Ferenc József út 28. szám, II. emelet, 11. ajtó. 605

Kossuth ucca 67.

alatt különbejárattú bútorozott udvari szoba, azonnalra kiadó. 621

Ingóság eladás

Jókarban leíró asztalispór, csövekkel együtt eladó, Wacha, Simonffy ucca 55. 606

Eladó

rózsaszínű rózsás futószőnyeg, Etamin függöny, ágyszerítőbe függönybe való gép filétét, fehér női kabát, — Csillag ucca 68. sz. 540

Eladó

uj téglá, használt traktor, pótkoecik, betonkeverő, habareskeverő és anyagfelvonó gépek, Fregoli gyorsfelvonók, motorok, vasgerendák, különféle szerszámok, irodafelszerelések. — Egyetemi központi épület, földszint 46. Telefon 24—00. 67 923

Gazdasági termények

Kisgazdák figyelmébe! Fél esztendőre előre megkaphatja tőlünk állandó helyekre lekötött tejszállításának árát olyan vásárlási utalványokban, melyekkel mindent bevásárolhat, amire csak Önnek, vagy családjának szüksége lehet, éppennyú mint a készpénzzel, 46 megbízható, nagy régi és közkedvelt üzletben. Teljes felvilágosítást és vásárlási utalványokat Debrecenben, Deák Ferenc ucca 6. szám, a „Takarékosság” irodájában nyerhet. 602

Eladó ház

30 éves adómentes új komfortos családi ház villamos — megállónál, erdő mellett kedvező költséggel eladó. Kassai ut 38. 1754. 5. 1.

Eladó föld

Eladó 39 hold tanyásföld, jutányosan. Cím a kiadóban. 114

Földbérlet

Liget-tanya Nagyléta 335. sz. alatt 35. kat. hold bérletbe kiadó. 150

Felolós szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása